

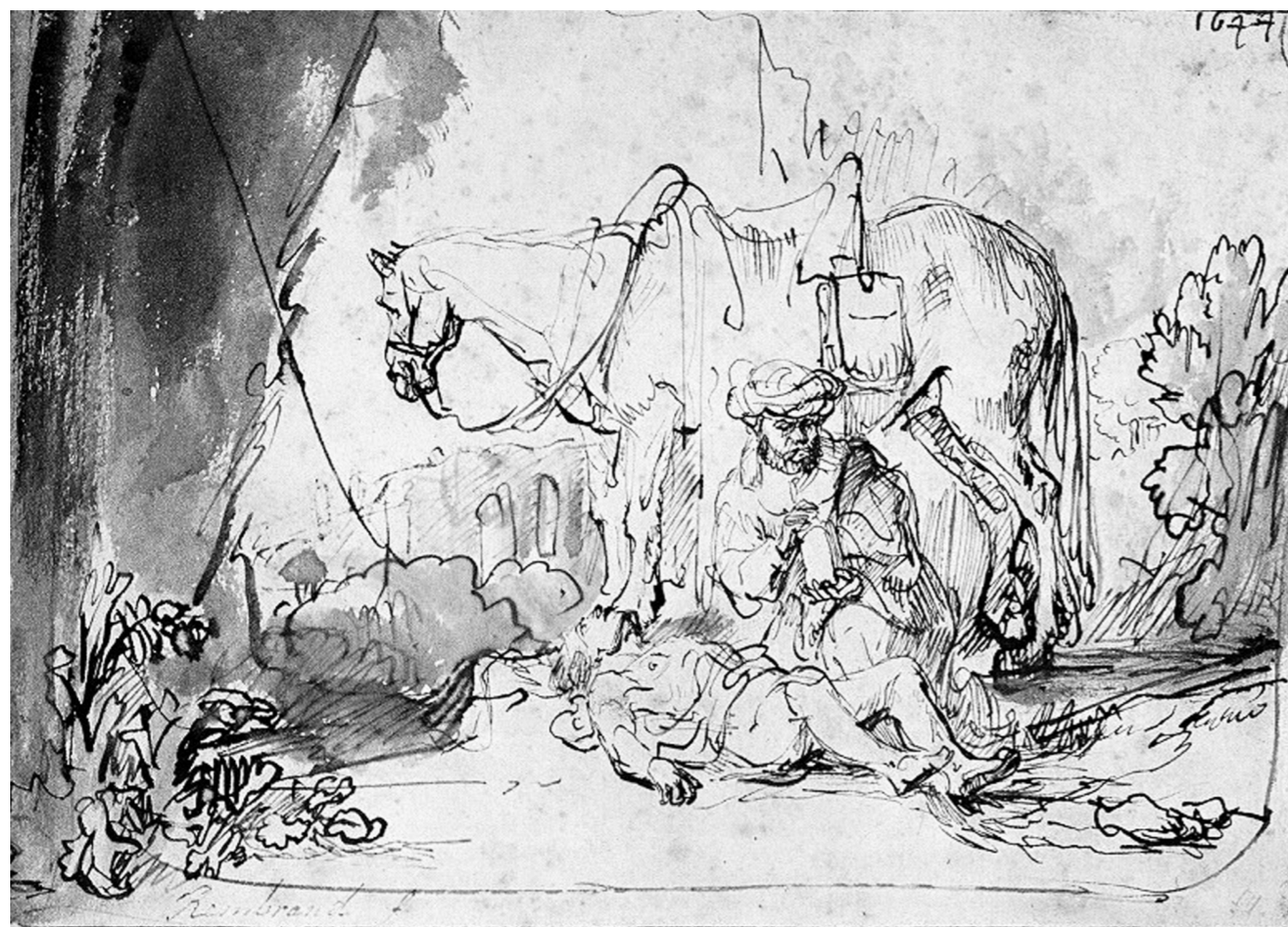
A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG HAVILAPJA

2016/7

XXVIII. évfolyam, 8. szám

150 Ft

ISTEN JELENLÉTE

http://www.artbible.info/ (Rembrandt: Az irgalmas szamaritánus elátja a sebesültet)

*„Ezt mondja a magasztos, a felséges, aki örök hajlékában lakik,
szent az ő neve: Magasságban és szentségben lakom,
de a megtörttel és alázatos lelkűvel is. Felüdítem az alázatosak lelkét,
felüdítem a megtörttek szívét.” (Ézsaiás 57,15)*

Élet és Világosság

RÍMELŐ

József Attila:

ISTEN (részlet)

Hogyha golyóznak a gyerekek,
Az Isten köztük ott ténfereg.
S ha egy a szemét nagyra nyitja,
Golyóját ő lyukba gurítja.

Ha hideg a föld leheverni,
A Napot nagy felhőkbe rejti
És meg-megráncigálja fűrtünk,
Úgy mondja meg, hogy le ne ülünk.

Ő sohase gondol magára,
De nagyon ügyel a világra.
A lányokat ő csinosítja,
Friss széllel arcuk pirosítja.

Ő vigyáz a tiszta cipőre,
Az uccán is kitér előre.
Nem tolakszik és nem verekszik,
Ha alszunk, csöndesen lefekszik.

Hogyha a jóság csak bút hozhat,
Akkor megenged minden rosszat.
S ha velünk mégis találkozik,
Isten sohasem csodálkozik.

Ady Endre:

A SION-HEGY ALATT

Borzolt, fehér Isten-szakállal,
Tépetten, fázva fújt, szaladt
Az én Uram, a rég feledett,
Nyirkos, vak, őszi hajnalon
Valahol Sion-hegy alatt.

Egy nagy harang volt a kabátja,
Piros betűkkel foltozott,
Bús és kopott volt az öreg Úr,
Paskolta, verte a ködöt,
Rórátéra harangozott.

Lámpás volt reszkető kezemben
És rongyolt lelkemben a Hit
S eszemben a régi ifjuság:
Éreztem az Isten-szagot
S kerestem akkor valakit.

Megvárt ott, a Sion-hegy alján
S lángoltak, égtek a kövek.
Harangozott és simogatott,
Bekönnyezte az arcomat,
Jó volt, kegyes volt az öreg.

Ráncos, vén kezét megcsókoltam
S jajgatva törtem az eszem:
„Hogy hívnak téged, szép öreg Úr,
Kihez mondtam sok imát?
Jaj, jaj, jaj, nem emlékezem.”

„Halottan visszajöttem hozzád
Én, az életben kárhozott.
Csak tudnék egy gyermeki imát.”
Ő nézett reám szomorún
S harangozott, harangozott.

„Csak nagyszerű nevedet tudnám.”
Ő várt, várt s aztán fölszaladt.
Minden lépése zsoltár-ütem:
Halotti zsoltár. S én ülök
Sírván a Sion-hegy alatt.

Tartalom

BEVEZETŐ GONDOLATOK (Iványi Gábor).....	3
AKTUÁLIS Milyen is Isten? (Bereczky Géza).....	4
HÍRMOZAIK (KZ).....	5
NŐK AZ EGYHÁZBAN, NŐK A VILÁGBAN Maggie Gorban – a kairói Teréz anyja (Szabó Ildikó).....	6
HITÉPÍTŐ IRODALOM Tony Campolo történetei (Czövek Olivérné ford.).....	7
EMLÉKEZZÜNK! (Iklódy László).....	8
ÍGY TÖRTÉNT Hol van Isten (dr. Csepregi András).....	9
IFI SAROK (Tdk).....	10
Patricia M. St. Johns: Egyetlen megoldás (részlet).....	12
ZSIDÓ ÉLET Isteni jelenlét (Schlesinger Hanna).....	13
BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN Ah, hová rejtőztél?.....	14
HAVI ISTENTISZTELETI REND Július.....	15
HITÉPÍTŐ IRODALOM Tony Campolo történetei (Czövek Olivérné ford.).....	15
MARGÓ Miért is káromkodunk Isten nevével? (Bereczky Géza).....	16
HITÉPÍTŐ IRODALOM Tony Campolo történetei (Czövek Olivérné ford.).....	17
KITEKINTŐ Isten közelsége (Bartus László).....	18
HITÉPÍTŐ IRODALOM Tony Campolo történetei (Czövek Olivérné ford.).....	19
GONDOLKODJUNK (Röhrig Géza).....	20
ÉLET ÉS ÉTEL Örmény zöldbabos, kuszkuszos saláta.....	21
EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA (ig).....	22
HITÉPÍTŐ IRODALOM Tony Campolo történetei (Czövek Olivérné ford.).....	26
AJÁNLÓ (KKS).....	27
ÉLET ÉS VIDÁMSÁG (Iklódy László).....	27
RÍMELŐ.....	28
A KALENDÁRIUM rovatot Kerecsényi Zoltán készíti.	

Hangoló

... tapasztalat; dicsőség; vagyok, aki vagyok; rajtad keresztül akar segíteni; az élők erszényébe leszel köve; az életünk közepén; nem hiszük, hanem tudjuk; ah, hová rejtőztél; belül van, de kívül is; egy pricc alá mászott be...

Az e havi magunkkal ragadó cikkeket olvasva, melyek mind azt a kérdést járják körbe más-más szempontból, hogy hol van Isten, hol volt Isten, a fenti kifejezések különösen megérintettek. S e hívó szavakat most egymás mellé rendezve azt veszem észre, a cikkek írói nem csak az előbbi kérdésekre keresik a választ, hanem arra is, hol van ez ember, hol volt az ember. Ugyan banálisnak tűnhet ezen észrevételem, tegyük fel magunknak egy harmadik kérdést is, hogy bár hajlamosak lehetünk a világ legtermészetesebb dolgának tekinteni az előbbi kettő kérdés elválaszthatatlanságának természetfeletti tényét, valójában mit is jelent ez, milyen is a mi Istenünk, akinek az élete, története elválaszthatatlan az emberétől, különösen a kiteszítottakétól, az elveszettekétől, a kicsinyekétől. És tegyük fel magunknak azt a kérdést is, hogy ha már ilyen a mi Istenünk, mit jelent ez a mi mindennapjainkban, hol találjuk meg őt, és mi a válaszuk erre.

Az e havi írások, ha figyelmesen, Istent keresve olvassuk őket, tájolóként irányt mutathatnak nekünk, hogy megtaláljuk Istent, aki bár lehet, hogy elrejtőzik, de soha sem elérhetetlen. „Isten dicsősége az, hogy a dolgokat elrejt. A királyok dicsősége az, hogy a dolgokat kikutatják.” (Példabeszédek 25,2). Segítsenek minket e cikkek, hogy a királyokéhoz hasonló bölcsességre szert téve meglássuk, amit Isten elrejtett, s ne csak lássunk, hanem cselekedjünk is.

Kovács Judit

Az illusztrációk forrása: <http://all-free-download.com>

BEVEZETŐ GONDOLATOK

A tetten érhető

„Miért mondanák a pogányok: hol van bát az ő Istenük? Pedig a mi Istenünk az égben van, és amit akar, azt mind megcselekszi.” (Zsoltárok 115,2-3)

Amikor az ember felveti a kérdést, hogy vajon létezik-e Isten, akkor mindezt nem feltétlenül daczból teszi. Isten láthatatlan, és valóságának fontos tényezője, hogy csak akkor megközelíthető, ha ezt ő is akarja. Az ember a teremtett világot felfedezheti, sőt uralma alá hajthatja, de Isten nem része ennek a valóságnak. Ez a kézzelfogható világ az Ő része. Valaha a középkorban megpróbálták elképzelni, hol helyezkedik el a látható, illetve anyagi világ. Szellemes, bár kicsit komikus meghatározást találtak. Úgy képzeltek, hogy Isten behúzta a hasát és ebben az átengedett tartományban jött létre az anyagi világ. Hiszen Ő mindenütt jelen van, Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk. (Az apostolok cselekedetei 17,28)

Isten azonban akarja, hogy rátaláljunk, sőt Ő is keres bennünket. Mégis fontos módszertani eszköznek választotta a rejtőzködést. A próféta is ezt mondja: „Bizony Te elrejtőzködő Isten vagy” (Ézsaiás 45,15). Napi áhítataink között huszonharmadikán a Példabeszédek 25,2 szerint arról elmélkedünk, hogy Isten dicsősége a dolgok elrejtésében is megközelíthető, és királyi dolog kikutatni az igazságot. Aki szorgalmasan keresi, az meg is találja, mert Isten találkozni akar. Éppen ezért a teológiánál és a filozófiánál is fontosabb ezen a téren a tapasztalat. „Én az Úr vagyok, a te Istened, aki kiboztalak Egyiptomból, a szolgaság házából” (5Mózes 6,12). Ez Izrael örök tapasztalata. Van természetesen a megtörtént eseményeknek történelmi és olykor természettudományos magyarázata is. De hogy pontosan akkor, ott és addig fúj a szél megfelelő irányban, míg a nép száraz lábbal át nem kelt a veres tengeren, és mindez egy szempillantás alatt megszűnt, amikor az üldöző seregek a mederbe értek, vagy az a körülmény, hogy negyven éven át hullott a titokzatos eredetű manna, mely táplálta a bujdosó tömegeket, azután pedig Isten visszahozó és megújító kegyelme a babiloni fogság és Auschwitz után, de szeretetének testet öltése Jézus Krisztusban is, mind-mind lehetséges tapasztalatok, melyekkel kívülről nem vitatkozhatunk.

Egy csekély hitű amerikai pilóta mondta el a háború után, hogy a Pearl Harbor-i támadás megbosszulására indított légi akcióból hazatérve gépét találat érte. Néhányadmagával közel két hétig hanyódott az óceánon. Gumicsónakjuk közben léket is kapott, mert egy alkalommal a fedélzetre vetődött halat rohamkésével próbálta ártalmatlanná tenni. Ezen felül vizük is csupán akkor volt, ha esett az eső. Visszaemlékezésében elmondta, hogy a szomjhalál küszöbén egyszer csak beborult az ég, és alacsonyan szálló esőpermetező fellegek úsztak körülöttük, de ők kimaradtak az égi áldásból. Nagy örömeikre mégis egyszer az egyik felhő mintha feléjük indult volna. Azonban kétségbeesetten azt tapasztalták, hogy kikerüli őket a zivatar, és távolodni kezd tőlük. Ekkor a pilóta elkezdett beszélgetni az Örökkévalóval. Egészen egyszerű, természetes szavakkal mondta el, hogy itt hanykódnak a halál küszöbén, és Isten, ha gondol rájuk, visszaküldhetné a fellegeket. Hívó szívvel csodának mondanánk, a természettudósok bizonyára logikus magyarázatot lennének, mégsem emészthető olyan könnyen, hogy a felhő megfordult, visszajött, megállt felettük, és víztartalmát rájuk árasztotta.

A kérdés nem az, hogy filozófiai, teológiai vagy természettudományos érvekkel kétséget kizáróan meg tudod-e indokolni, hogy Ő van. A kérdés inkább az, hogy van-e tapasztalatod Őről. Figyelsz-e a körülötted lévő világ árulkodó jeleire? Hagyod-e magadat megérinteni, csalogatni? Mondhatsz-e olyat, mint József Attila Isten című versében: *Most már tudom őt mindenképpen, / minden dolgában tetten értem. / S tudom is, miért szeret engem - / tetten értem az én szívemben.*

Iványi Gábor

IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség * 1086 Budapest, Dankó u. 11. * Telefon/fax: (06-1) 577-0515

* E-mail: ev@metegyhaz.hu * www.metegyhaz.hu * ISSN1216 7223 * Technikai számunk: 0444

* Bankszámlaszám: 11708001-20520380 (OTP) * Készíti a szerkesztőbizottság * Felelős szerkesztő: Iványi Margit

* Szerkesztőbizottsági tagok: Kovács Judit, Bereczky Géza * Felelős kiadó: Iványi Gábor

* Munkatársak: Iklódy Janka, Lendvai Éva, Vadászi Ilona * Művészeti szerkesztő: Farkas Csilla

* Éves előfizetési díj: 1800 Ft * Egyes példányszám ára 150 Ft * Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkeszi hivatalaiban.

AKTUÁLIS

„...az Úr dicsősége betöltötte a hajlékot.
Valabányszor fölszállt a felbő a hajlékról,
útnak indultak Izráel fiai egész vándorlásuk alatt.
Ha nem szállt föl a felbő, nem indultak el ők se...”
(2Mózes 40,35-37)

Milyen is Isten?

Gyermekkorom obligát antiteista nyomulásának egyik fő érve volt, hogy annyi úrhajós járt már a világűrben, és még egyik sem találkozott semmilyen istennel sem, sőt még mennyországgal sem.

Az ehhez kapcsolódó közismert vicc szerint a startra készülő úrhajós látomásban olyan kijelentést kap, hogy az úrutazása során feltétlenül találkozik majd Istennel. Visszatérve barátai izgatott kérdésére, hogy milyen is Isten, csak annyit válaszol: „She is black.” Tehát nőnemű és fekete. Ez a mondat mind a feminista, mind pedig a fekete-teológia¹ kulcsmondatává válhatott, de jelezte azt a soha nem múló kíváncsiságot is, amely mindig izgatott, izgat, és izgatni fog bennünket, hogy tudniillik *milyen* is Isten.

Mottónk, választott igehelyünk szerint az Úr *dicsősége* töltötte be a hajlékot. „A *dicsőség*nek fordított héber szó [*sekhina*, jelentése ott-tartózkodás] latin megfelelője a glória, ám ez nem a fej fölé illesztett csillógó, kisebb-nagyobb karika, hanem a szó eredeti értelmében «súly»; személyre vonatkoztatva «méltóság, tekintély», és talán legfőképpen erkölcsi erő. A felhőben elrejtett hajlékot, Isten jelenlétét, erejét érzékelhette vándorlása során az egész nép, amelynek életében kegyelmében, szabadításában, haragjában, könyörületében, dicsőségében Jahve állandóan jelen volt.”²

Isten szent sátra, a hajlék voltaképpen a „találkozás helye”. Isten közöttünk, fölöttünk és bennünk van. Ha kell árnyék, ha kell oltalom. De Isten természetesen nem azonos a sátorral, annak oltáraival vagy felszerelésével sem! Sőt még a legbelső szentélyben, a szövetség ládájában sem található. Ott az újonnan készített Tízparancsolat kőtáblái voltak, Isten ott sem volt megfogható. Még Mózesnek is azt mondta, hogy „*orcámat azonban nem láthatod*” (2Mózes 33,20).

Isten bibliai „ábrázolásának” talán legismertebb helye az égő csipkebokorban rejtőzködő Jahve bemutatkozása, ahol azt mondja magáról: „*Vagyok, aki vagyok*” – a rejtélyes mondat egyik értelmezése szerint «nevem névtelen».

Illés próféta, aki a maga korában egyedül maradt Jahve híve, a leghalkabb hangban ismerte fel Istent. Amikor az

Úr színe elé kellett állnia, palástjával takarta el az arcát. Érdekes, hogy a félelmetesnek gondolt, a felhőkben lakozó Úr nem a viharos szélben, nem is a földrengésben, de még nem is a tűzben jelent meg, hanem halk és suttogó hangon fordult egyetlen híve felé.

Jézus ebben a kérdésben is forradalmi újdonságot hozott Fülöp kérésére, tudniillik, hogy „*Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, s az elég lesz nekünk*”, némi szelíd szemrehányás után azt válaszolta, hogy „*aki engem látott, az Atyát is látta*” (János 14,9-10).

Istent a Bibliában mint személyt ismerhetjük meg, aki a legfelsőbb lény, teremtője, fenntartója és kormányzója minden láthatónak és láthatatlannak, tehát az egész világmindenségnek. Külsőjének ábrázolása természetesen lehetetlen. Sőt, a 2Mózes 20,4, a 3Mózes 26,1 és az 5Mózes 5,8 alapján elvileg egyenesen tilos volt, ennek ellenére már az ókeresztény szarkofágokon találkozhatunk Isten képi ábrázolásával is, ám évszázadokon keresztül inkább csak egy-egy jelképpel utaltak rá, s talán legismertebb szimbóluma a mindent látó szem. Sokan a világmindenség nagy építőmestereként tekintenek Istenre, ennek megfelelően elterjedt egy körzővel történő ábrázolás is. A reneszánsz és a barokk a hatalmas teremtő Isten alakját a mennyezeteken helyezte el, ám legalább olyan gyakori volt még ekkor is a szimbólum segítségével történő ábrázolás, ez pedig a háromszögbe rajzolt szem volt. Aki Istent emberi alakban ábrázolta, mint például Michelangelo Dániel könyve alapján (*Dániel 7,13*), általában jószágos, gondviselő, fehér-ősz szakállú bácsiként ábrázolta. Ez az istenalak máig látható iskolai hittankönyvekben, a Bibliát népszerűsítő kifestőkönyvekben is.

Bereczky Géza

1 A fekete-teológia az 1960-as évek egyik teológiai irányzata volt az Amerikai Egyesült Államokban. Célja az volt, hogy teológiai érvekkel támassza alá az afroamerikaiak emancipációs törekvéseit.

2 Isten jelenléte | ujszo.com m.ujszo.com/cimkek/csaladi-kor/2002/04/13/isten-jelenlete/lexikon.katolikus.hu/

„Kinek könnyebb vajon? Annak, aki hisz Istenben, vagy annak, aki félvállról veszi az egészséget? A hit bátorít, mi azonban tudjuk, hogy nincs mitől félnünk. Csak akkor rossz a halál, ha elmulaszt valamit az ember. Csak akkor rossz, ha soká tart, s annyira fáj, hogy az ember elveszti a méltóságát.”

HÍRMOZAIK

Randall Wallace, az Oscar-díjas *Rettenhetetlen* című film forgatókönyvírója a Hollywood Reporter-nek arról nyilatkozott, hogy Mel Gibsonnal a *Passió* folytatásán dolgoznak, amely Jézus feltámadásáról szólna. „A *Passió* a kezdet, és van még rengeteg történet, amelyet el kell mesélni.” – nyilatkozta az író.

(Forrás: index.hu)

* * *

Izrael és a Palesztin Hatóság megegyezett, hogy a következő két évben felszedik az aknákat Kaszer al Jahudnál, Jézus Jordán parti megkeresztelésének helyénél. Keresztelő Szent János több keresztény egyház szerint is ezen a helyen merítette be Jézust, azonban a terület legnagyobb részét az 1967-es háború óta csak szögcsatorna mögött lehetett megtekinteni, mert lezárták az ott lefektetett négyezer akna miatt. A Jerikótól délkeletre, a Holt-tengertől északra található földterület egy kicsiny részét 2011-ben már aknamentesítették és megnyitották a nagyközönség előtt. A teljes aknamentesítés után a remények szerint megnövekszik a keresztény zarándokok száma, évente sok százezen utazhatnak majd a kereszténységnek erre a számukra egyik legszentebb helyére.

(Forrás: MTI)

* * *

A Lett Evangélikus Egyház Zsinata a napokban úgy döntött, hogy nők többé nem szolgálhatnak lelkészként gyülekezeteikben. A döntés megszületése után egyfajta szolidaritási kampány indult el a Facebookon, amelyhez csatlakozhatnak a magyarországi lelkészek is. A Bajorországi Evangélikus Egyház Facebook oldalán arra szólította fel lelkésznőit, hogy minél többen küldjenek nekik Luther-kabátos képeket, ezzel is kifejezve szolidaritásukat lett testvéreikkel.

(Forrás: evangelisch.de, ekd.de, evangelisch-in-westfalen.de)

* * *

A lengyel katolikus püspöki konferencia úgy döntött, hogy a lengyel Caritasra bizza a humanitárius folyosó létesítését. Ily módon szíriai menekültek biztonságos útvonalon érkezhetnének Lengyelországba. A döntést követően megkezdik a tárgyalásokat a lengyel kormánnyal, amely-

nek képviselője jelen volt a püspöki konferencia ülésén. Európában terjed ez a modell, amely egyesíti az emberiséget a biztonsággal. Több mint kétszáz szíriai és iraki menekült érkezett már ily módon Olaszországba a Sant’Egidio közösség, az olasz a protestáns egyházak szövetsége és a valdens egyház közös kezdeményezése nyomán, az olasz kormánnyal egyetértésben. Ez a kezdeményezés úgy segíti az embereket, hogy megkíméli őket az életveszélyes utazásoktól a Földközi-tengeren át, lehetővé teszi a háborúk elől menekülőkhöz számára a menetrend szerinti légi járatokkal történő, biztonságos utazást Európába. A programban részt vevők indulás előtt esnek át a szükséges ellenőrzéseken.

(Forrás: Santegidio.org; Deon.pl)

* * *

A Jelenések könyvéből vett idézettel – „*Ne ártatok se a földnek, se a tengernek, se a fákknak*” (*Jelenések 7,3*) – kezdődik Bartolomeosz konstantinápolyi ökumenikus pátriárka üzenete a június 8-i óceán világnapra, melynek mottója: „Egészséges óceánokat, egészséges földön”. „A világnap a Teremtőnk egyik legdrágább adományát ünnepli, melyet közös hivatásunk megővni és megőrizni. Soha nem volt ennyire alapvető feladat földünk ezen drága és nélkülözhetetlen tartalékának a megővése és megőrzése, mely a táplálkozásnak és a biológiai sokféleségnek egyetlen forrása.”

(Forrás: radiovaticana.va)

* * *

Rachel Weisz legújabb filmjében holokausztagadókkal hadakozik. A *Denial (Tagadás)* az 1990-es években játszódik. A forgatókönyvet Deborah E. Lipstadt amerikai történész *A perbefogott történelem: bírósági csatám egy holokausztagadóval (History on Trial: My Day in Court with a Holocaust Denier)* című könyvéből írta David Hare. A film Lipstadt (Rachel Weisz) igazságért folytatott harcát ábrázolja, a holokausztagadó rágalmozással vádolja a vele vitatkozó történészt. Az angol jogrendszerben a bizonyítás terhe a vádlottat sújtja, így Deborah-nak és jogászainak az a feladata, hogy bizonyítsa, a holokausztagadó valóban megtörtént.

(Forrás: szombat.org)

(Összeállította: KZ)

NŐK AZ EGYHÁZBAN,
NŐK A VILÁGBAN

Maggie Gorban – a kairói Teréz anya (1949 –)

*„Ne az életedet tölts tele munkával,
hanem a munkádat töltsd tele élettel!”*
Maggie Gorban

jektmenedzserként kezd dolgozni, majd ő lett a német BNW-k értékesítésének egyiptomi marketingigazgatója. A csillogás azonban nem tudta őt elkápráztatni. A luxuskocsi eladása helyett megpályáz és elnyer egy professzori állást ugyanazon az egyetemen, ahol ő is tanult. Szívesen és elkötelezetten tanít, és ezt hallgatói is érzik.

Családjában nagynénje gyakorol rá komoly hatást. Ő tanítja meg imádkozni, és példát mutat neki a szegényekről való gondoskodásban is. Egy találkozás nyomán eljut Mokattamba, és az ott tapasztaltak egész életét megváltoztatják. *„A Mokattam nevű szeméttelre elmenni ahhoz hasonlít, mintha egy óriási hulladékhegyet másznánk meg. Olyan óriáshegyet, ahol a romlott étel szaga a büzlő babapelenkével vegyül, és a műanyag zacskó áll halomban gyógyszerhulladékokkal és konzervdobozokkal együtt. Ezzel a szeméttel, patkányok és mindenféle férgek között, kis gyerekek játszanak Kairó nagyvárosi hulladékának orrfacsaró párójában. Mindent ellepnek a hatalmasra hizott legyek, melyek a szemétből táplálkoznak, s előszeretettel mászkálnak a gyermekarcokon”* – vallja önéletrajzában. Megszámlálhatatlanul sok ember él Kairó külvárosában, akiknek egyetlen életlehetőségük, hogy hasznosítsák azt, ami a szeméthulladékból még felhasználható.

A szeretetben, biztonságban és jólétben felnőtt Maggie nehezen érti meg, Isten miért engedi, hogy emberek ilyen körülmények között éljenek. A Bibliában keresi a választ, és kapja meg az elhívó szót. Érti, tudja már, hogy Isten rajta keresztül szeretne segíteni ezeken a mindennapi túlélésükért küzdő embereken, de sokáig nem találja a segítség módját. Elkezd családokat látogatni, szeme és szíve kinyílik a nyomorban, szemétkben élő gyerekek felé. Megérti, ezek a gyerekek nem csak kenyérré éhesek, hanem szeretetre és emberi méltóságra is. A gyerekek pedig megérik Maggie szeretetét és elkötelezettségét, vonzódnak hozzá, és szívesen beszélgetnek vele. A személyes látogatásokba egyre több önkéntes munkatársat von be, és amikor a munka egyre kiterjedtebb

Hogyan lett ebből a kifinomult ízlésű, külsejében is figyelemreméltó, ambiciózus asszonyból a kairói szeméttelre, a Mokattam gyermekeinek elkötelezett támogatója, akit ma világszerte Maggie mamaként ismernek? Kopt keresztény családba születik. Orvos apja a legjobb oktatást akarja gyerekeinek biztosítani, így lesz Maggie az előkelő kairói Amerika Egyetem hallgatója. Közgazdaságtan és informatika szakon szerzett diplomát. Fiatalon férjhez ment, és két gyermeke született. Eközben karrierje is szépen ível felfelé, pro-

válík, Maggie meghozza élete legfontosabb döntését: feladja professzori állását, minden energiáját a mokattami gyerekek és hozzátartozóik megsegítésére fordítja.

Egykori marketing tevékenységében szerzett tudásának nagy hasznát veszi. Munkatársi és támogatói csapatot szervez. A látogatott családok egyik gyermekét – rendszerint a legidősebbet – kiemelten támogatják, ezáltal az példává, mintává válik a többi gyerek számára is. Munkatársaival tábort szervez, ahol amellyel, hogy végre igazán gyerekek lehetnek kis barátai, egy általuk eddig soha nem látott világot hoz közel számukra, Isten világát és egy emberileg élhetőbb világot, a rend, a tisztaság és szeretet világát.

Maggie munkája során találkozik a gyerekekkel szemben elkövetett szexuális és fizikai erőszakkal. Ő és munkatársai sok-sok testi és lelki sebet gyógyítgatnak nagy türelemmel, odaadással. Fontos számára a gyerekek hitben való nevelése is, de látja, megfelelő óvodák nélkül esélytelenek lesznek arra, hogy helyt álljanak az egyiptomi állami iskolákban, és kitörjenek a nyomorból. Ezért egy kopt óvoda tervét dédelgeti magában, amelynek megvalósításához szinte lehetetlen engedélyt kapni Egyiptomban. Ekkor kezdi férje – aki eddig hol csendes, hol pedig dacos szemlélője volt tevékenységének – támogatni munkáját. Nagy segítséget jelent ez, hiszen a hivatalokban, üzleti megbeszéléseken csak férfi tárgyalópartnert vesznek komolyan.

Az első óvoda 1993-ban nyitotta meg kapuit. Akkor még nem tudták, hogy összesen 95 ilyen óvoda épül majd meg, ahol a legmélyebb nyomorban élő gyerekek kapnak egy életre szóló lelki-szellemi útravalót. A munka olyan kiterjedté vált, hogy 1996-ban Maggie Gorban megalapí-

totta az Istvánról, az első keresztény mártírról elnevezett „Stephen’s Children” nevű szervezetet.

Egyre mélyebben látja a fiatal lányok és asszonyok testi és lelki kiszolgáltatottságát is. Szakmunkásképzőt létesít 14 év feletti nők számára, ahol megtanulnak varrni, valamint kézimunkázni. Szorgalmazza, hogy a nők, akik valamilyen jövedelemmel rendelkeznek, nyissanak bankszámlát. Spórolni, beosztani tanítja őket, kilépni abból az életből, ahol pusztán a mindennapi túlélésért folyik küzdelem.

Időközben a Stephen’s Children nagy szervezetté nőtte ki magát: jelenleg 1560 munkatárs hetente 32 000 családot látogat. A 95 óvodájukból nyolcvanban ambuláns klinika is található. 5 szakmunkásképzőt és számtalan tábort működtetnek. Konceptiójukat számos arab országban átvették.

Ahogy nőtt a munka, úgy növekedtek Maggie mama terhei is. Ezek egy részét átadta munkatársainak, mivel felismerte: *„Ha túlzottan elfoglalt vagyok, nem hallom mit szeretne Isten mondani nekem.”* Ezért férjével együtt gyakran visszavonul egy pusztai kopt kolostorba, és sok időt tölt el imádsággal.

Az arab tavasz véres eseményei őt és munkáját sem hátráltatják érintetlenül. Egyik óvodájukat felgyújtották, néhány kopt barátját meggyilkolták. Az elültetett mag azonban kihajtott és szárba szökken. Talán csak az örökkévalóságban lesz nyilvánvaló, hány embernek adott életéselyt, hány embernek adta vissza hitét és önbecsülését ez a bátor asszony.

Szabó Ildikó

A kép forrása: <http://alchetron.com/Maggie-Gobran-571707-W>

Isten győzelmet ad (Hitépítő irodalom)

Hasonlítsd össze a 26. oldalon található történet nőalakjának halálhoz való viszonyulását az apósom hozzáállásával. Mikor Davidson papa megöregedett, érlemeszedésben szenvedett. Egyre feledékenyebb lett, és egyre inkább magába vonult. Élete utolsó hónapjaiban már alig beszélt. Velünk ült a vacsoraasztalnál, de alig vett részt a beszélgetésben. Mégis – mint a jólelkű embereknek – jó kisugárása volt. Hallgatagon ült, de arcán mindig békés mosoly ült. Anyósom elmesélte, hogy halála napján korán reggel hirtelen felült az ágyában, és úgy tűnt, egy láthatatlan személlyel beszél. Örömteli hangon felkiáltott: „Halál, hol a fullánkod? Halál, hol a győzelmed? Hála az Istennek, aki a diadalt adja!” Ezzel visszafeküdt és meghalt. Micsoda halál! Papának bizonyossága volt, hogy akik Krisztusban halnak meg, örök életük van. Reménységünk van, ami segít, hogy legyőzzük azokat a félelmeket, melyek miatt mások, akik nem reménykednek az örök életben, szinte kétségbeesnek.

Halló, Istenem!

Joy Caroll Wallis, az egykori brixtoni anglikán lelkész (Brixton London egyik külvárosa) mesélt el egy csodálatos történetet, mely a gyülekezetének egyik nőtagjával esett meg. Az asszonynak nehéz műtétje volt és mivel már előrehaladott korú volt, nem voltak biztosak a gyógyulásában. Szerencsésen mégis túlélte az operációt. Mikor felnyitotta a szemét, elmosódott alakot látott az ágyánál, a fehér köpenyes orvost. Az asszony elmosolyodott, és így szólt: „Jó napot, drága Istenem! Marynak hívnak.” Jó példa ez arra a bizonyosságra, melyet a hit ad az örök életre nézve.

EMLÉKEZZÜNK!

Tisztelt Megemlékezők!

Minden évben, amikor május utolsó napjaihoz érkezünk, eszünkbe jutnak azok a zsidó testvéreink, akiket 1944-ben, ezekben a napokban vittek el vagonok Auschwitz lágereibe.

Mégis, a mai alkalom ne csak a 72 évvel ezelőtt történtek felidézése legyen, hanem bűnbánatunk és újbóli bocsánatkérésünk alkalma is honfitársaink emléke, és a ma élők felé.

Ma abban az utcában állunk, melynek bal oldala a gettó széle volt. Jobbra van a Deák Ferenc utca, annak folytatása a Mátyás király utca, majd onnan balra fordulva a Petőfi utca. Ezt a területet jelölték ki a városépítő zsidó polgároknak kényszerlakhelyként. Velünk szemben van a ma iskolaépületként funkcionáló, egykor zsidó elemi iskola, ami 1944-ben gettókorházként is működött.

Molnár Laci bácsi, a város utolsó élő tanúja így emlékezik: „*a gettóban a Mártírok útján voltunk elszállásolva. Az az épület már el van bontva, csak a szomszéd ház van meg, az most egy oktatási intézmény. A Mandel-házban is voltunk, oda vittek bennünket. Tömegnyomor volt. Se bútor, se semmi, csak szalma. Sok család lakott egy-egy szobában. Én egyedüli gyerek voltam, nem volt testvérem. A gettóban durván két hónapig voltunk. Azt ettük, amit bevittünk, meg volt olyan keresztény ismerős, aki vállalta a veszélyt, és tartós élelmiszert dobott be nekünk. A gettóban nem nagyon törődtek az ellátásunkkal.*”

Az említett Mandel-házban lakott Kundler József bankigazgató, akit a gettózás idején a Szent László utcába költöztettek át. Oda ment érte egy SS százados, aki azt kiabálta, csak a város határáig viszi, és ott agyonlövi, és mert nem tudott felelni arra a kérdésre, hogy miért jöttek érte, többször a teherautó alatt kellett átbújnia a tekintélyes embernek.

Talán csak kétszáz méterre van innen a Bessenyei György Gimnázium, amelynek Práger Jenő természetrajz-vegyszeres tanárát vitte a pusztulás felé június negyedikén a Gestapo teherautója.

Ez csak néhány gettólakó sorsa. Áprilisban ide költöztették a környék, majd a város zsidóságát. Hétezer ember, akik közül ezer 10 éven aluli volt. Gyermeeknap után egy nappal öröklük is emlékezzünk meg kegyelettel! Hétezer történetet írhatnak le. Nem tesszük, mert nem akarunk sebeket feltépni, hanem inkább gyógyítani és gyógyulni.

1944. május 29-én és 31-én elnémult a gettó. Először ebből az utcából indították el testvéreinket a kisállomás felé, Schwartz fakereskedő udvarába, ahol vagonok várták őket.

A munkaszolgálatos behívókat visszaküldték azzal a cínikus válasszal, hogy nem utasítható, mert a zsidótáborban nyert elhelyezést, vagy azzal, hogy ismeretlen helyre lettek elszállítva.

A gettó területén fogyasztott áramot a város kifizette. A lefoglalt értékekből zongorát, íróasztalt, kerékpárt igényeltek a hivatalok és magánemberek. Mezőladányban zsákmacska játék keretében kaphattak az elhurcolt szomszédok javából. Nem mindenki ment bele ebbe a gonosz játékba. „Zsidók eltávozása másoknak ad lehetőséget” – kezdetű felhívások, rendeletek jelentek meg. E közben Ők Auschwitz felé tartottak. Kassán már halottakat kellett kiszedni. Néhány száz lélek kivételével elpusztultak a földi infernóban.

Tisztelt Megemlékezők!

1948-ban a zsidó hitközség kérésére nevezte át a város Horthy Miklós utcát Mártírok útjára. A beadványt dr. Székely Miklós ügyvéd is támogatta, mert azt mondta, a gettóban, ebben az utcában voltak az emberek a gettóparancsnokok és társaik legnagyobb kegyetlenkedéseinek kitéve. Miklós bácsi minden évben böjttel emlékezett a deportálásokra, de a megemlékezésekre nem volt lelki ereje eljönni. Szüleit, öt testvérét és hat unokatestvérét veszítette el. Itt emlékezzünk meg özv. Székely Miklósné Éva néniről, özv. Dienes Sámuelné Gyöngyike néniről, Gyöngyösi néniről, özv. Fekete Mihályné Erzsike néniről, akik évről évre részt vettek megemlékezéseinken. Sámuel könyvét idézve: „*és ha akad, aki üldöz, és életedre tör, az életed akkor is az élők erszényébe lesz kötve Istenednél, az Úrnál.*”

Kisvárdai városa 1988-ban emeltette Szabó Tamás Munkácsy-díjas szobrászművész Érintés című alkotását, emléket állítva a gettólakóknak. Angyal nem jött, helyette vagonok jöttek – mondta valaki a szoborról. Azért küldött ma ide bennünket az Örökkévaló, hogy ami 72 évvel ezelőtt nem történt meg, ami megakadályozhatta volna a holokausztot, azért ma bűnbánatot tartunk, bocsánatot kérjünk. Ne legyen a szívünkben olyan gondolat, ami a meghívón is van, hogy azt mondjuk: számot bárki tetoválhat a kezére. Ehhez hasonló sajnós még mindig elhangzik. Sokkal inkább mondjuk, amit minden évben hitvallászerűen kimondunk: Legyen áldott a mártírok emléke, a túlélők élete, Izrael közöttünk élő népe és országa.

Iklódy László

(Elhangzott Kisvárdán, 2016, május 30-án.)

„Indulnak mindig a holnap felé új meg új nemzedékek. Az országot körülkerítene, hogyha összeülkeznének. Az egész kis hazát körülölelnék, mint ahogy a haza öleli őket. Mögöttük a régmúlt s a nemrég, viszik a fátylát tovább a jövőnek. Az élen mai, tiszta arcú kisdíák, mögötte az én korom nemzedéke, hátrább Petőfi mondja borsalát, és Jókai mesélget...”

ÍGY TÖRTÉNT

Hol van Isten?

Ezt a kérdést újra meg újra felteszik az Istent kereső emberek. Salamon király, bár templomot épített Izrael Istenének, tudta, hogy Isten nem ott lakik (*1Királyok 8,27*). A rettenthetetlen Illés prófétának arra kellett ráeszmélnie, hogy Isten nem a szélviharból, a földrengésből vagy a tűzből szól hozzá, hanem halk és szelíd hangon szólítja meg (*1Királyok 19,12*). Az imádkozók pedig hol az Istentől való féltelmes távolságot élik át, hol pedig a Vele való meghitt, bizalmas és bátorító közelséget (*22. és 23. zsoltár*).

Ezt a kérdést gyakran feltevette magának a rövid életű, de szuggesztív erejű írásai révén világszerte ismert teológus, Dietrich Bonhoeffer is. Fiatalon az evangélikus hagyománynak megfelelő Krisztus-központú szemléletet vallotta, és Istent elsősorban Krisztus személyében és tanításában kereste. Ezt a szemléletet viszont kiegészítette az emberi közösség iránti szenvedélyes érdeklődéssel is, és ebből adódott a szentek közösségéről szóló első könyvének, [*Sanctorum Communio* című] doktori disszertációjának az egyik alap gondolata: „Krisztus egyházi közösségként létezik”. Ebből az is következik, hogy Istennel az egyházban lehet találkozni, de az is, hogy az egyház olyan különleges közösség, amelyen keresztül Isten szól a világhoz, hat a világra, formálja a világot. Ennek a teológiai meggyőződésnek az alapján született meg Bonhoefferben az a várakozás, hogy az egyház lehet az a közösség, amely majd ellenállást fog tanúsítani az Adolf Hitler vezette Harmadik Birodalom rendszerszerű törvényszegéseivel szemben. Már 1933 tavaszán, amikor a náci hatalom először tett kísérletet arra, hogy a német protestáns egyházon belül elkülönítse a zsidó származású lelkészeket és hívőket, Bonhoeffer megfogalmazta az egyház feladatát: figyelmeztetni az államot túlkapásaira és mulasztásaira; segítséget nyújtani az állami intézkedések áldozatainak; végül pedig, ha az állam nem számolja fel a törvényszegést, az egyháznak meg kell állítania az államgépzet kerekét. Egy ilyen nyílt politikai ellenállás viszont az egyházon belül nem lehet egyéni akció ügye, a zsinatnak kell az egész egyházat kötelező döntést hoznia az ellenállásról. Mert Isten az egyházon keresztül fejezi ki az ő akaratát.

Az 1934-ben született német Hitvalló Egyház néhány területen megpróbált ellenállást tanúsítani, és egy ideig a Harmadik Birodalom legjelentősebb nyilvános és szervezett belső ellenzéke volt, de 1938-ra a náci állam felmorzsolta. Innentől kezdve Bonhoeffer úgy tekintett az egyház közös-

ségére, mint amely majd Hitler bukása után, a ki tudja, mikor elérkező jövőben lehet a világ megújításának, a romokból való újjáépítésnek a kiindulópontja. Az egyház mint Krisztus különleges közössége és Isten eszköze a jövőre nézve azt a szerepet töltheti be, hogy őszintén megvallja és megbánja a bűneit, s ezzel a világ számára is felmutatja a szembenézés kultúráját, amely a megújuláshoz vezethet. Bonhoeffer meggyőződése szerint az egyház az a hely, ahol fel lehet ismerni a bűnt, ahol az egyén szembenézhet a maga bűnével anélkül, hogy azt másokéval összehasonlítaná, ahol még mások bűneit is fel lehet vállalni, s ahol megnyílhat a bocsánat lehetősége. Az egyház közösségi bűnbánata ugyanakkor nem menti fel az egyént a személyes bűnbánat kötelessége alól, hanem bevonja őt a bűnbánat közösségébe. Ebben az egyszerre közösségi és személyes dimenzióban fogalmazta meg Bonhoeffer a Tízparancsolatra néző bűnvalást, így értendők, közösségben és személyesen is, ezek a szavai is: „saját elnémulásával az egyház bűnössé lett abban, hogy kiveszett a felelős cselekvés, a bátor kiállás és az igaznak tartott dolgokért való szenvedés készsége”. Fontos észrevenni, hogy csak a perspektíva változott (ellenállás helyett jövőépítés), az egyház teológiai értékelése nem: különleges közösség, mert ott van Isten, úgy, hogy az egyházban Jézus Krisztus alakját igyekszik kiformálni.

A börtönből írott leveleiben számos olyan izgalmas gondolatot találunk, amely kapcsolatba hozható a „hol van Isten?” kérdésre adható válaszokkal, de ha a megkezdett gondolatmenetet követjük, akkor ahhoz a rövid vázlatához fordulunk, amelyben az egyházzal szembe fordított tervezett könyvének az alap gondolatait foglalta össze. Ebben visszaül korábbi szavaira, miszerint Isten nem az életünk peremén, határhelyezeteiben, különleges vallásos tapasztalataiban, hanem a közepén van. Az életünk közepén pedig Jézus Krisztusként találkozhatunk Vele, aki megmutatja nekünk, mit jelent másokért élni. Krisztus másokért élő egyháza szembe fordul a rossz gyökereivel, a hübriszsel, a hatalomimádatával, az irigységgel, az illuzionizmussal, hogy példája lehessen a mérték-tartásnak, bizalomnak, hűségnek és állhatatosságnak. Ott van, ott lesz Isten, ahol Krisztusnak ez az egyháza él.

*dr. Csepregi András**

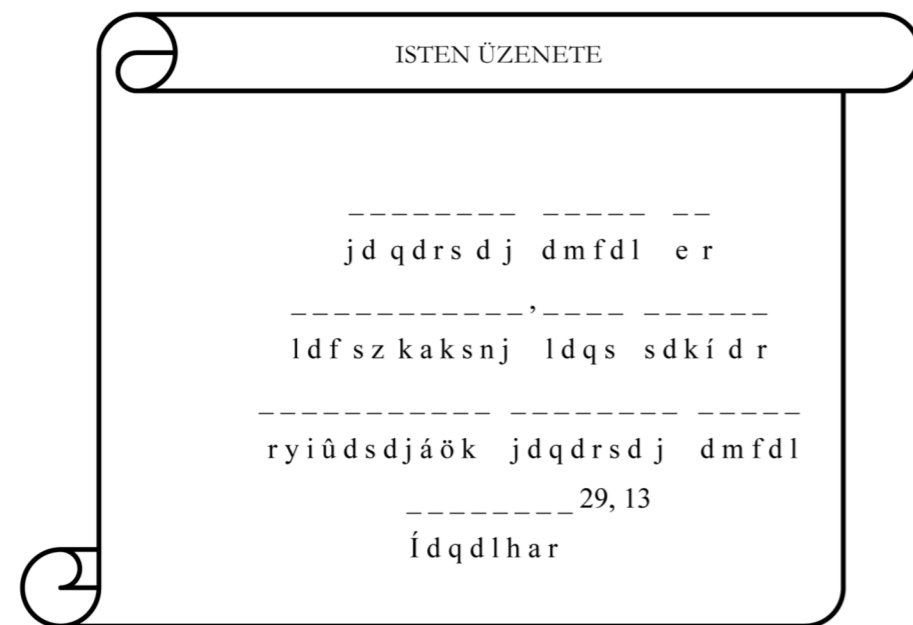
* A szerző a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium evangélikus iskolalelkésze, a Nemzetközi Bonhoeffer Társaság magyar tagozatának alapító tagja.

IFI SAROK

Egy titkos utasítást kéne kitalálnod! A szabály a következőképpen néz ki:

a=á, á=b, b=c, c=d, d=e, e=é ... x=y, y=z, z=a

Adok még egy kis segítséget a kitöltéshez, amikor a betűket behelyettesíted, figyelj oda arra, hogy a kettős betűket kihagyd, különben össze fogsz zavarodni a szövegben!

A megoldáshoz segítség, ha esetleg szükséged lenne rá!

a	á	b	c	cs	d	dz
dzs	e	é	f	g	gy	h
i	í	j	k	l	ly	m
n	ny	o	ó	ö	ő	p
q	r	s	sz	t	ty	u
ú	ű	v	w	x	y	z
zs						

Vajon mire vonatkozik a következő utasítás? Mielőtt megkeresed a megfejtést a Bibliában, próbáld meg kitalálni. Az alábbi anagramma megfejtésével megkapod a választ:

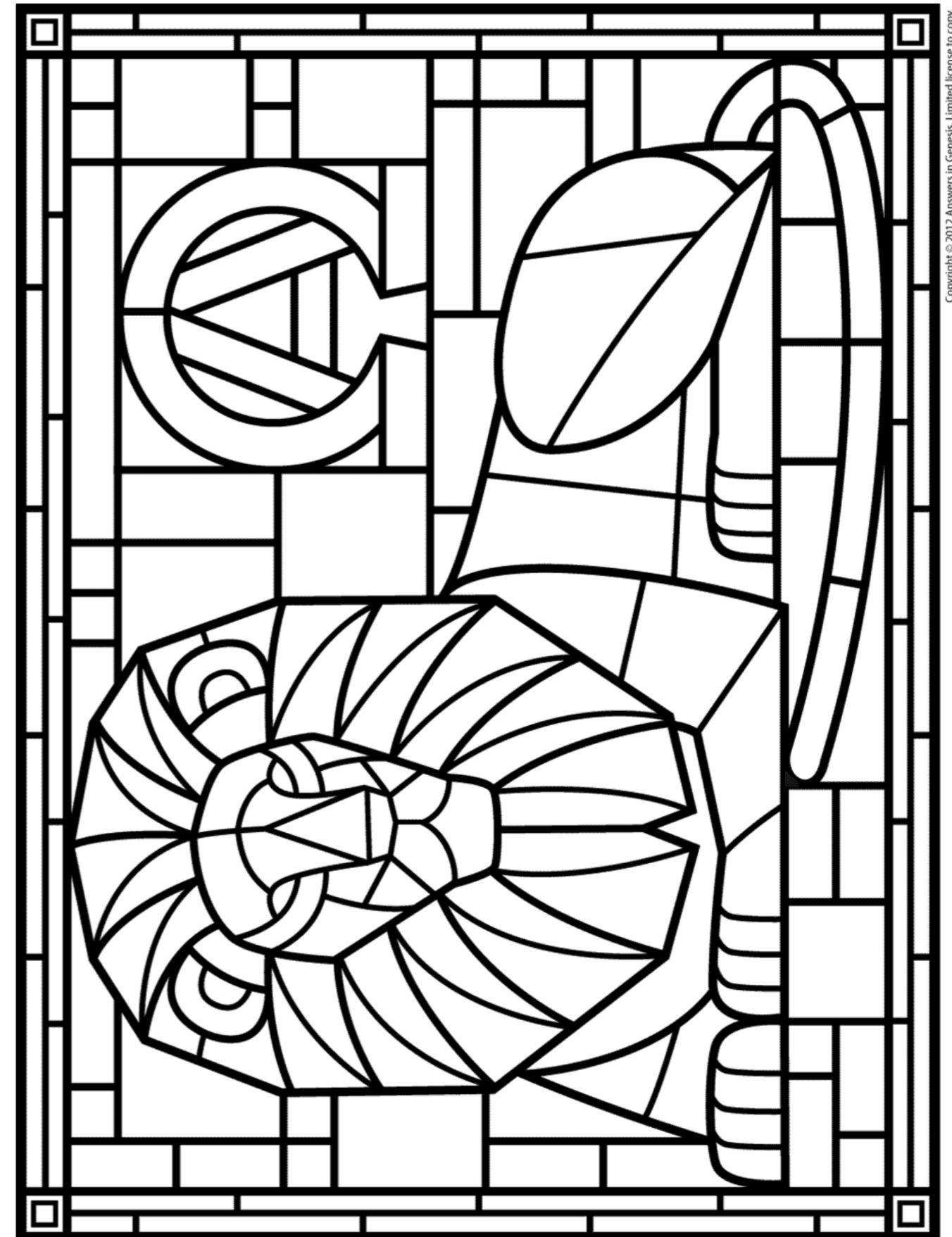
ÁSAT ÉGÖV ELAD JÁSZ

„Vond be színarannyal, kívül-belül vond be, és készíts rá körös-körül aranyszegélyt!
... A kerúbok arca a föld felé forduljon!” (2Mózes 5,10.20)

Jó keresést, kutakodást kívánok! Tdke

A másik oldalon Júda törzsének és egyben Jézusnak a szimbólumát látod (*Jelenések 5,5*), a háttérben pedig Jézusnak egy másik szimbólumát (*Jelenések 1,8*). A képet átmásolhatod egy sütőpapírra, kiszínezheted és kiragaszthatod az ablakodra.

„...Magától értetődőnek tartjuk azokat az igazságokat, hogy minden ember egyenlőként teremtett, az embert teremtője olyan elidegeníthetetlen Joggal ruházta fel, amelyekről le nem mondhat, s ezek közé a jogok közé tartozik a jog az Élethez és a Szabadsághoz, valamint a jog a Boldogságra való törekvésre...”

Részlet Patricia M. St. John *Egyetlen megoldás* (Evangélium Kiadó) című művéből.

Fontos kérdés (folytatás)

A tanítónő már egészen elől járt, mert a domb meredek volt a kicsi lábaknak. Olyan látványt nyújtott, mint a hamelni patkányfogó, háta mögött a lihegő nebulókkal, miközben oktató kérdéseit, magyarázatait hátra-hátra kiáltotta: – Nézzetek csak, mennyiféle vadnövényt találhattok itt! Különböző fajtákat mondtam Sally, ne csak pityangot szedj! Nézzetek be a bokrokba is! Hátha fészket találtok. Tamás, hagyd már abba a fecsegést! A madarakat szeretnénk hallani, te pedig mindet elriasztod. Álljatok csak meg... te is Betsy! Legyetek egészen csendben! Hallottátok a rigófüttyöt?

Aztán a tölgyerdőben kóboroltunk. Hirtelen valami aranyos csillogást fedeztem fel az árnyékban, és hangosan felkiáltottam, hogy mocsári gólyahírt találtam.

Mindnyájan utat törtünk a bozótban át, de a tanítónő visszahívott minket az ösvényre, és elmondta, hogy múlt évben egy fiú elvesztette cipőjét a mocsárban, és az édesanyja irtózatosan veszekedett érte. Elég virágot szedhetünk az út mentén is. Így hát cipőnkre ragadt nedves földdel és virágporos orral visszatértünk. Tanítónőnk cipője lett a legpiszkosabb, mert a mocsár egyik végétől a másikig rohant, hogy bele ne essünk.

Az iskolakapuban több szülő várt ránk. Egyik gyermek a másik után tűnt el, nagy sárga virágcsokorral a kezében. Én elég távol laktam az iskolától, ezért ebédszünetben is ott maradtam. A tanítónő csak 4 óra körül kísért az iskolabusz megállójához. Míg várakoztunk, kivett néhány virágszirmot a hajamból, és kisimította arcomból a hajtincseket. Majd hirtelen lehajolt, és megcsókolt. Meglepődtem, mert ilyen még soha nem fordult elő. Talán a gyerekek kérdése miatt tette. Talán neki is fáj a sorsom.

A buszállomáson nagyanya várt rám Shadow-val, nagy újfundlandi kutyánkkal, aki a vizontlátás örömeiben nagyokat vakkantva ugrált rám. Máskor versenyfutásban rohantunk haza, míg nagymama kimért, szabályos léptekkel jött mögöttünk. Ezen a délutánon azonban bizonyára csalódást okoztam Shadow-nak, mert nem volt kedvem versenyt futni vele. Csendben lépkedtem nagymama mellett, a virágokat magamhoz szorítva. Majd minden bevezetés nélkül megkérdeztem:

– Nagymama, miért lakom én nálad és nagyapánál? Nekem sosem volt apám és anyám? Minden gyereknek vannak szülei.

Hosszú ideig teljes csönd volt. Egy méh zümmögését hallottam, és egy fekete-rigó füttyét. Végre nagymama megszólalt.

– Lucy, édesanyád a mi kedves leányunk volt, akit Alice-nek hívtak. Meghalt, mikor te még kis pólyás voltál, és nagyapán meg rajtad kívül senki nem tudta volna gondodat viselni. Azért vettünk magunkhoz, nagyapa és én, mint saját kis lányunkat.

– De hát apám nem volt? – akartam most már a többit is tudni. – Ő miért nem törődött velem? Ő is meghalt?

Hosszú szünet következett, mialatt én bizalommal vártam a feleletet, hiszen tudtam, hogy nagymama mindig az igazat mondja.

– Ő annak idején elment – válaszolt nagymama lassan –, és soha többé nem láttuk. Nem volt jó ember, Lucy. Nem tudtad volna nevelni téged. Te most már örökre hozzánk tartozol mint saját kicsi lányunk. Nézd, ott van nagyapa, már meglátott minket.

Elértük házuk kertjét. Nagyanya másról kezdett beszélni; összeszorította ajkát, ezzel értésemre adva, hogy nem akar több kérdést hallani erről a dolgról. Belenyugodtam.

A sárgaviolával, nefelejccsel beültetett virággyökörök mögötti kis tanyánk kapuja nyitva állt, s a konyhából ínycsiklandó illat áradt. Nagyapa kipirosodott arccal integetett a burgonyaföldről, üdvözölve minket. A kis ház fölül bükkfák magasodtak, melyek az egész urasági birtokot körülhatárolták, és tudtam, hogy alattuk a vadjácintok hűvös, árnyas szőnyege terül el. Jól éreztem magam itt, drága nagyszüleimnél. Mit kívánhattam volna még? Minek kellett volna egy apa? Még hozzá egy rossz apa.

Ennek ellenére a dolog tovább foglalkoztatott. Minél idősebb lettem, annál jobban zavart. Mert ha az a magasnövésű férfi volt az apám, akkor nem lehetett olyan nagyon-nagyon rossz.

(Folytatás következik.)

35 esztendeje, 1981 óta folyamatosan fogy a népesség Magyarországon. Hazánk Európa és a világ egyik legalacsonyabb termékenységű országa. A 2011-es népszámlálás közzétett adatai szerint Magyarország lakosságának száma 2011. október 1-jén 9 millió 937 ezer 628 fő volt, ez 260 687-tel kevesebb, mint amennyi 2001. február 1-jén, az előző összeírásakor volt.

ZSIDÓ ÉLET

ISTENI JELENLÉT

A teremtéstörténetben (*1Mózes 1*) a „Szólt Isten” kifejezés tíz alkalommal fordul elő. Ez a tíz szefírának felel meg a Kabbala szerint, melyek segítségével áradt szét a SZÓ és az isteni AKARAT, melynek nyomán megvalósult a teremtés. A teremtés hat napja nem a mai értelemben vett napokat jelenti, hiszen a héber „jom”- nap nagyobb korszakot is jelöl. Így a teremtés ideje is hat korszakot jelölhet.

Istennek kettős célja volt az általa választott nép kiszabadításával az egyiptomi szolgaságból. Az egyik cél a Tóra, azaz a Törvény (ezt jelenti a Tóra szó, a szó szoros értelmében „mutatás”, vagy „útmutatás”) átadása e népnek. A másik cél Izrael földjének az örökbeadása, amelyet a Teremtő már korábban odaígért Ábrahám, Izsák és Jákob ivadékainak. A tóraadás hét héttel követte a kivonulást. Erec-Jiszráélbe azonban csak negyven év múltán érkeztek meg őseink.

A Tóra átadása bár megtörtént, de átvétele az eltelte évezredek óta sem teljes, hiszen szelleme, erkölcsisége sem terjedt el igazán, ahogy Izrael földjének birtokbavétele sem. A határokat Egyiptom patakja (a mai Vádi-el-Aris a Szinai-félsziget északkeleti részén) és a „nagy folyam”, az Eufrátesz között csak Salamon király uralkodása alatt uralta Izrael.

A zsidóság számára az emelkedett erkölcsös lét és Izrael földjének biztonságban való birtoklása csakis kölcsönöség alapján valósulhat meg. Egyik nélkül nem létezhet a másik sem.

A Tóra első mondata szerint „Kezdetben teremtette Isten az eget és a Földet”, az időre (kezdetben), az energiára (teremtette Isten), a térre (az eget) és a tömegre (a Földet) utal mint az élet és a fizika alapjaira.

„Náásze ádam becalmėnu kidmutėnu” kifejezés („készít-sünk embert hasonlatosságunk szerint”): idegen a királyi többe a Szentírás nyelvezetétől, így egyes bölcsek véleménye szerint az Örökkévaló az angyalok seregéhez szólt, hogy társául szegődjének a teremtésben.

A világot a Teremtő egy kézzel alkotta, míg a Szentélyt mindkét kezével. Az egy kézzel alkotott világ a természet törvényeinek van alávetve, míg a Szentélyben a természetfeletti csodák történtek meg. A Szentély fontossága, hogy kedves az Örökkévaló előtt, és szent mivolta pusztulása után is megmaradt. Világunk a Kabbala szerint a tettek világa, így a legalacsonyabb rendű, és azért nem válik Isten

dicsőségére, mert az emberben erős a rossz ösztön, amely mindent elkövet, hogy az Örökkévalót bosszantsa, de mégis Ő uralkodik az idők végezetéig.

Így az egész világegyetem Isten dicsőségét hirdeti, bizonyosságként az Ő nagyságára, fenségességére.

A Tóra tanulmányozása (önmagáért és nem holmi dicsőségért, előnyért, előrejutásért) elsődleges minden zsidó ember számára. Aki önmagáért tanul Tórát, arra azt mondják, hogy Isten szereti őt.

A Szent Íratokban az áll, hogy az embernek éppen úgy kell embertársai kedvében járni, kívánságait teljesíteni, ahogy az Örökkévalóval szemben teszi: „És tedd ami jó és helyes az Örökkévaló szemében, hogy jó legyen neked, és majd jössz és öröklöd azt a jó országot amire az Örökkévaló megesküdött atyáidnak” (*5Mózes 6,16*). „Tartsd meg engedelmesen mindezeket az ígéket, amelyeket parancsolok neked, hogy jó dolgod legyen neked és utódaidnak. Ha így cselekszel, azt jónak és helyesnek tartja majd Istened, az Örökkévaló” (*5Mózes 12,28*).

A zsidó vallás nem hit-, hanem „tudásalapú”. Mi nem hisszük, hanem tudjuk Istent. „Áni Jodeja” – „Én tudom” – hangzik minden széder-este –, hogy „EGY AZ ISTEN, ott fenn az égben és itt a földön lenni”, akárcsak azt, hogy „kettő a Törvény táblája, három a mi ősapánk, négy a mi ősanánk, öt könyve van Mózesnek...” stb. Tehát nem hit-, hanem ténykérdés a zsidók számára az Örökkévaló léte, jelenléte életünkben. Lehet, hogy néha még alkudozunk is vele, ahogy Tevje a tejesember teszi a *Hegedűs a háztetőn*-ben, de tudjuk, nem hagyja el népét, hiszen számtalan csodát tett értünk, miattunk.

Éli Wiesel kérdezte egy rabbitól: „Mondd rabbi, hogyan lehet hinni Istenben a holokausz után? – És mondd – felelte kérdéssel a rabbi: –, hogyan nem lehet hinni Istenben a holokausz után?”

Ma is tudjuk, tapasztaljuk mindennapjainkban az Örökkévaló közelségét. A történelem olvasztótégelyében hatalmas népek, nemzetek tűntek el, de a zsidóság az üldöztetésekben és a szétszóratásban is fennmaradt. Kell-e számunkra nagyobb bizonyíték Isten jelenlétére?

Schlesinger Hanna
Tel Aviv

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Ah, hová rejtőztél?

E kompozíció (*Ő pedig a nevükön szólítja a saját juhait – Er rufet seinen Schafen mit Namen*, BWV 175) 1725. május 25-én, pünkösd 3. napján hangzott el először Lipcsében. A szöveget – amely szoroson kapcsolódik a felolvasott evangéliumi szakaszhoz (*János 10,1-10*: Jézus, a jó pásztor) – Mariana von Ziegler (1695-1760) írta. A tematika ez esetben meghatározza a hangszerelést is, hiszen a zenekarban három furulya – a pásztorok jellegzetes hangszere – is szerepel; sajátos, meg-hitt, természetközeli hangulatot adva a tételeknek.

1. Recitativo (tenor): Bevezető, furulyák által kísért énekbeszéd az aznapra rendelt textusból, János evangéliumából idéz (10,3): *Ő pedig a nevükön szólítja a saját juhait, és kiveteli őket.* (A mű a világhálón meghallgatható: <https://youtu.be/zB6ScTiuzaU>)

2. Ária (alt): A ringató 12/8-os ritmus és a három furulya a pasztoral műfaját idézi. A „vezetés” már az első ütemekben zenei ábrázolást kap, ahogyan a furulyák szoros hármashangzat-párhuzamban követik a continuo-basszus szólamát:

Az ária középső részében a pásztor utáni vágyakozást kromatikus sóhajmotívumok jelenítik meg: *Jöjj, vezess engem, Mert eped lelkem/Zöld legelőért!/Szívem sóhajjal/Sóvárog éjjel nappal,/Pásztorom, örömm!*

3. Recitativo (tenor): Disszonanciák érzékeltetik a pásztor távollétének egyre tarthatatlanabb, elviselhetetlenebb állapotát. A rövid tétel legvégén – a „hajnalodjon!” (*brich an!*) szavakra – Bach egy látszólag egyszerű, ám váratlansága miatt döbbenetes, szív-bemarkoló akkordfordulattal jeleníti meg a bárányokat körbevevő áthatolhatatlan sötétség – egy áldás nélküli világ – fenyegető voltát: *Hol talállak téged?/Ah, hová rejtőztél?!Ó! Mutasd meg mielőbb magad!!A vágytól égek./Várva várt hajnalra hasadjon az ég!*

4. Ária (tenor): Bizakodó hangvételű, örömteli ária jelzi a pásztor közeledtét. A növekvő boldogságot fejezik ki az egyre hosszabbá váló hanghajtások is, amelyek azonban fullasztóan hosszúvá (7 ütemnyire) növekedve már – *ich ergrimme* – a haragos lelkiállapotot jelenítik meg: *Úgy dereng nekem, látom, megérkezel,/Lépted a jó ajtón át vezet./Fogadlak hittel,/Csak az igazi pásztor lehetsz./Kedves hangodat ismerem,/Mely szeretettel és gyengédséggel teli,/Felbőszül ezért lelkem:/Hogy a Megváltó vagy, ki kétféle?*

5. Recitativo (alt, basszus): Az evangéliumból idéz az alt-szólista (*János 10,6*). E textust a basszus – a vonósok kíséretével – azonnal kommentálja, egyben jelen idejűvé is téve. A vonósok kezdetben statikus (hosszan változatlan) akkordjai egyre gyorsabban váltják egymást, mígnem a kíséret – Jézus megszólalására – ariosóvá válva, szinte repesni kezd: ALT: *De ők nem értették, mi az, amit szól vala nekik.* BASSZUS: *Ah, igen! Mi emberek gyakran olyanok vagyunk, mint a süketek:/Mikor az elvakult értelem nem tudja, mit mondtak neki./Ó! balga, értsd hát meg, ha Jézus szól hozzád,/Ez üdvösséget hoz rád.*

6. Ária (basszus): Két érces trombita hivatott megnyitni a „balga” mindkét bedugult fülét. S ha ez kevés lenne, az ördög és a halál (*Teufel, Tod*) említésekor a trombitákon megszólaló csikorgóan disszonáns hangköz (bővített kvart = diabolus in musica) végképp fel kell hogy ébressze: *Nyissátok meg mindkét fületek,/Jézus megígérte nektek,/Az ördögöt, a halált legyőzi./Ke-gyelem, bőség, teljes élet/Adatik minden kereszténynek,/Ki őt a keresztthorodásban követi.*

7. Korál: Johann Rist (1607–1667) költeménye zárja a művet, érzékeltetve, hogy Jézus áldozata és a Szentlélek munkája nem volt hiábavaló – az „elvakult értelem” immár látóvá lett, s az eddig „süket fülek” már csak a gonoszt nem hallják meg: *Most, becses lélek, téged követlek:/Segíts, hogy kutathassam örökre/Igéd nyomán a másik életet,/Melyet kegyelemből adsz nekem./Hiszen Igéd a hajnalcsillag,/Mely közel s távol fénylik, csillog./Ezért azt, ki nekem mást akarna tanítani,/Istenem, soha többé nem fogom meghallani./Alleluja, alleluja!*

Göncz Zoltán

HAVI ISTENTISZTELETI REND

2016 – A fény és a fényalapú technológiák nemzetközi éve
Az év igéje: „*Abogyan az anya vigasztalja fiát, úgy vigasztallak én titeket.*” *Ézsaiás 66,13*

JÚLIUS

Július hónap igéje: „*Az ÚR így felelt: Elvonultatom előtted egész fenségemet, és kimondom előtted az ÚR nevét. Kegyelmezek, akinek kegyelmezek, és irgalmazok, akinek irgalmazok.*” *2Mózes 33,19*

ISTENTISZTELETEK		BIBLIAÓRÁK	
	<i>Igehely</i>	Téma: „...kimondom előtted az ÚR nevét...”	
Július 3. A Szentháromság ünnepe utáni 6. vasárnap	<u>Máté 5,20-26</u> <i>Ézsaiás 43,1-7</i> <i>Róma 6,3-11</i>		
Július 10. A Szentháromság ünnepe utáni 7. vasárnap	<u>2Mózes 16,2-3. 11-18</u> <i>Róma 6,19-23</i> <i>Márk 8,1-9</i>	Első hét	JAHVE – JIRE: <i>Az ÚR gondoskodik!</i> 1Mózes 22,9-14
Július 17. A Szentháromság ünnepe utáni 8. vasárnap	<u>Ézsaiás 2,1-5</u> <i>Máté 7,15-23</i> <i>Róma 8,12-17</i>	Második hét	JAHVE – ROFEKA (RÁFÉ): <i>Az ÚR az te orvosod!</i> 2Mózes 15,22-27
Július 24. A Szentháromság ünnepe utáni 9. vasárnap	<u>Lukács 16,1-12</u> <i>Jeremiás 1,4-10</i> <i>1Korinthus 10,1-13</i>	Harmadik hét	JAHVE – NISSZI: <i>Az Úrban van a győzelem!</i> 2Mózes 17,8-16
Július 31. A Szentháromság ünnepe utáni 10. (JERUZSÁLEM) v.	<u>2Mózes 19,1-8</u> <i>Lukács 19,41-48</i> <i>1Korinthus 12,1-11</i>	Negyedik hét	JAHVE – SALOM: <i>Az Úr a békeség!</i> Bírák 6,19-22

Ez biztosan egy póni (*Hitépítő irodalom*)

Van egy jópofa történet két testvéréről. Az egyik javíthatatlan optimista volt, a másik megrögzött pesszimista. Bármi történt, az elsőt semmi sem kedvetlenítette el, a második pedig mindig mindent szürkének látott. Egy karácsonykor a szülők megpróbálták kissé korrigálni fiaik egyoldalú látásmódját. A pesszimista fiúnak kívánsága szerint mindent megvásároltak abban a reményben, hogy a karácsonyfa alatt meglátott ajándéközön valahogy felderíti majd a hangulatát. Optimista fiuknak viszont csak egy zacskó lótrágyát adtak. Szenteste a pesszimista fiú csomagoként kibontogatta az ajándékát: egy villanyvonatot vagonokkal és a tartozékokkal. Első reakciója egy komor megjegyzés volt csupán: „Ez ügyis hamar elromlik.” Aztán kicsomagolt egy vadonatúj sztereo berendezést, és ezt mormogta: „Nincsenek is CD-im, hogy lejátszom őket rajta.” Ebben a hangnemben folyt tovább a meglepetések bontogatása. Minden új csomagnál adódott valami gondja. Mikor az optimista testvér kicsomagolta az ajándékát, és a nagy zacskó lótrágyát felfedezte, örömeiben ugrándozva hangosan felujjongott: „Nézétek, mit kaptam! Egy egész zacskó lótrágyát! Akkor nincs messze a póniló!” Ilyenek az optimisták. Mi, keresztények optimisták vagyunk. Mindegy, mennyi mocskot borítanak ránk, felállunk, és ezt mondjuk: „Itt valahol egy pónilónak kell lennie!”

MARGÓ

Miért is káromkodunk Isten nevével?

– *Jelentem alássan, vitéz kapitány uram – szólt a bokáját összeütve –, itt a török, az istenfáját!*
 – *Az egész had vagy csak egy csapat?*
 – *Az egész hadnak az eleje, kapitány uram! Nem láttuk az egészset az abonyi erdő miatt, de nagyon igyekeznek, az istenfáját! Abogy bennünket megneszeltek, mindjárt elkaptak kettőt belőlünk, oszt még engem is bajszoltak valameddig; legutóbb ez a füstös, az istenfáját neki!*
 – *Hát a társaid hol vannak?*
A vitéz a kapu felé pillantott.
 – *Mosakodnak a patakban, az istenfáját!*
 – *No – azt mondja Dobó –, mától fogva tizedes vagy.*
Eridj, és igyál egy icce bort, az istenfáját! – tette hozzá mosolyogva.
(Gárdonyi Géza: Egri csillagok)

Ha valaki két nyelvet beszél anyanyelvi szinten, akkor az egyik nyelv ismerői mindig kérdezzék őt a másik nyelv fordulatairól. Még a hetvenes évek elején jelent meg Brachfeld Siegfried és Novobáczky Sándor egy remek könyve, amelynek címe: *Also nein, diese Ungarn, Na, ne, ezek a magyarok*. E könyv tanúsága szerint a Balaton partján mind az NDK-beli, mind az NSZK-s vendégek buzgón kérdezték, mit is jelentenek az általuk oly gyakran hallott magyar szófordulatok, és végül is miért is kell a drága Jóistennek örökös bizonyítania, hogy ő igenis férfi a talpán.

Bármily meglepő, a tudomány erre a kérdésre is megpróbált választ adni, vizsgálni kezdte a káromkodások eredetét. Van egy olyan elképzelés, amely szerint itt voltaképpen bálványrombolás történhetett egykor.

Az ember mindig szükségét érezte annak, hogy valamilyen felsőbb erő létezésével magyarázza az emberi hatáskörön kívüli történéseket. Imádták, áldozatot mutattak be a transzcendens hatalomnak, de ha nem volt elég sem az ima, sem az áldozat ahhoz, hogy a felsőbb erő teljesítse az emberek kérését, akkor eleink bizony igen nagy haragra gerjedtek, és dühükben lerombolták a felsőbb erő jelképét, mégpedig a szó szoros értelmében. A kereszténységben már nem igazán volt bálványkép, amit lerombolhattak volna, így maradt a verbális erőszak, a semmivel, vagy éppen a Teremtővel folytatott értelmetlen szájkarate, amely azonban egyes pszichológusok szerint átmenetileg könnyít a lelkünkön.

No, de lássunk néhány példát! Ha egy törzs *szedte a sátorfáját*, akkor elhagyta azt a helyet, ahol volt, de a kutya, amely réges-régen a rossz, illetve az ártó szellemek jelképe

volt, az *Istennek* se távozott el az emberek életéből, így születhetett az a *kutyafáját* káromkodásunk, amely rövidülés, a hosszabb alak talán így hangozhatott, *szedje már a kutya a sátorfáját*, müljön el ez a kellemetlen helyzet. A kellemetlen helyzeteket aztán már nem a kutyának, hanem éppoly tévesen Istennek tulajdonították az emberek, így aztán megszülethetett az az *istenfáját* kifejezés.

Mind az a *kutyafáját*, mind az az *istenfáját* behelyesbíthető egy nagyon csúnya magyar szóval, ennek enyhébb változata a szintén f-fel kezdődő *kutyafülit*, hasonló puhább alak a *lónak a fülit*. Érdekes, *Isten fülit* kifejezésünk nincsen. Az eufemizmus (magyarul: szépítő kifejezés) olyan megfogalmazás, amely az eredeti fogalom bántó, sértő vagy szókimondó jellegét enyhíti, mégpedig gyakran olyan kifejezéssel, amely egy kevésbé közvetlen tartalmat képvisel.

A *teringettét* felkiáltást ma már nem érezzük durvának, ám valamikor igen erős káromkodásnak számított: *az ördög teremtette, a kutya teremtette* alakból rövidült a *teremtette*, majd megszületett ennek az eufemisztikus változata, a *teringettét*. Az a *mindenségit* kiszólás voltaképpen eredetileg a mindenség Urát szidalmazza.

Arany János *Toldijában* olvashatjuk: „Hé, kocsmáros, hol vagy? *a teremburádat!*”. Ez a ma már ártatlannak tűnő, talán nem is széles körben ismert káromkodás valószínűleg a 19. században keletkezett, szépítő célzattal. Az a *teremburáját* eredeti változata természetesen sokkal durvább volt. A gyakran előforduló t-végű alak valószínűleg analógiás fejlemény olyan káromkodásokra, amelyekben tárgyias ige valódi tárgyragos vonzata szerepel. Itt is ez figyelhető meg,

tehát az *ördög vigye a Teremtés Urát*, esetleg a *teremtő Urat* enyhébb változatban.

Az a *teremburáját* kifejezést manapság néha hallhatjuk úgynevezett értelmessített változatban is: *a terem búráját!* Mivel elhomályosult az eredeti kifejezés jelentése, illetve az eufemizálás ténye (a *teremtő* szó rövidítése, a b és a já betoldása), új értelmet igyekeztek a szólsónak adni. Bár aligha

lehet egy teremnek búrája, mégis, ennek találták több értelmét, a rövid u-val rendelkező burával szemben.

Az az *istenit* talán még ma is durva káromkodás, ennek szintén szépítő kicsavarásának eredménye az *az iskoláját*, vagy az *az istállóját* is, amelyeknek ma már inkább tréfás mellékíze van.

Bereczky Géza

Találkozás Istennel (Hitépítő irodalom)

Volt egyszer egy kisfiú, aki feltétlenül találkozni akart az Istennel. Tisztában volt azzal, hogy az Istenhez vezető út nagyon hosszú, ezért az összes fellelhető dobozos kólát és csokoládét bepakolta hátizsákjába, és elindult. Addig futott, amíg egy parkhoz nem ért, ahol megpillantott egy öreg nénit.

A néni egy padon ült, és a galambokat nézte, akik táplálék után kutattak a földön. A kisfiú leült a néni mellé a padra. Kinyitotta a hátizsákját, és már éppen ki akart venni egy dobozos kólát, amikor arra gondolt, hogy a néni biztosan nagyon éhes lehet. Ekkor fogott egy csokoládét, és odaadta a néninek. A néni hálásan elfogadta az édességet, és a fiúra mosolygott – csodálatos volt a mosolya.

A kisfiú még egyszer látni akarta a mosolyt, ezért kólával is megkínálta a nénit, aki újra rámosolygott, talán még sugárzóbban, mint előtte. A kisfiú majdnem kiugrott a bőréből. Egész délután a parkban maradtak, de egy szót sem szölköztek egymáshoz. Amikor besötétedett, a kisfiú elálmosodott, és úgy döntött, hazamegy. Már ment néhány lépést, amikor megállt, és visszafordult. Visszasétált a nénihez, és átölelte. A néni legszebb mosolyával ajándékozta meg.

Amikor a fiú hazatért, édesanyja különös mosolyt látott az arcán, és megkérdezte:

„Mi jó történt ma veled, hogy ilyen boldog vagy?”

A kisfiú így válaszolt:

„Istennel ebédeltem, akinek csodálatos a mosolya.”

Amikor az idős néni hazaért, fia már az ajtóban várt rá. Amikor megkérdezte, miért mosolyog, a néni így válaszolt: „Istennel ebédeltem, aki sokkal fiatalabb, mint amilyennek gondoltam.”

MÁ (forrás: <http://ekor-lap.hu/2015/talalkozas-istennel>)

MET NYÁRI TÁBOROK HEJCÉN:

Gyermek és serdülő tábor (8-14 éves): július 1-8. Jelentkezési határidő: június 23.

Kisifit (14 év fölött): július 9-16. Jelentkezési határidő: július 2.

Családos tábor: július 31-augusztus 7. Jelentkezési határidő: július 24.

Énekes tábor: augusztus 12-19. Jelentkezési határidő: augusztus 5.

Nyíregyházi csendesnapok: augusztus 19-21. Cím: Nyíregyháza, Bessenyei tér 10. 4400

(A csendesnapoknak nincs szabott ára, önkéntes adományt köszönettel fogadunk.)

Tudnivalók:

Gyerek, tanuló: 20 ezer Ft/tábor; Felnőtt: 25 ezer Ft/tábor;

Családos tábor díjai: 0-3 éves korig 300 Ft/nap, 3-16 éves korig 1200 Ft/nap, felnőtt: 1800 Ft/nap.

A táborok költsége (az oda- és visszautazáson kívül) minden, a tábor

programjához kapcsolódó költséget tartalmaz. (Áraink közel 10 éve változatlanok.)

Jelentkezni, érdeklődni a helyi lelkésznél vagy központunk elérhetőségein lehet. Cím: Magyarországi Evangéliumi

Testvérközösség, Budapest, Dankó u. 11. 1086. E-mail: info@metegyhaz.hu Tel.: (06-1) 577-05-15

KITEKINTŐ

Isten közelsége

Egy nagyon személyes történetet szeretnék elmesélni. Remélem, sokakat bátorítani fog. Az emberek nagy része úgy gondolja, hogy van Isten, de valahol távol. A gondolatainkban létezik, de a maga személyes valójában nincs közel. Azért hiszik így az emberek, mert térben és időben gondolkodnak, ahol van előbb és később, közel és távol. S mivel az érzékszervek állandóan azt hozzák elének, ami közel van, amit nem érzékelünk, azt távolinak hisszük. Még igaz hívők is így gondolják, a Biblia pedig beszél azokról, akik hisznek ugyan a létezésében, de nem ismerték meg őt, és félnek tőle. Sokan azért imádkoznak bizonytalanul, nem elég hittel (bizalommal), mert abban sem biztosak, hogy fel tudják-e kelteni jelentéktelen személyükkel a távolban levő Isten figyelmét. Térben gondolkodnak. Hogyan jut el a hangjuk hozzá?

Mielőtt a személyes élményre térnék, hadd emlékeztessék arra, hogy Jézus azért imádkozott az Atyához, hogy „megismerjenek Téged, az egyedül igaz Istent”. Azt mondta, hogy „az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged”. A megismerésben legyünk egyek Istennel és egymással. A „világ nem ismer meg Téged” mondja Jézus, de akik az övéi, azok megismerik Istent. Az Isten ismerete ajándék. Az igazi keresztények üldözése azért kezdődött, mert azt mondták, hogy megismerték az Istent. A hamis egyház, amely a világból való, nem ismerte meg, ezért irigységből üldözte és gyilkolta azokat, akik megismerték az Istent. Ez volt ugyanis a bizonyíték ellenük, hogy ők a hamis egyház hamis tanítói, hogy fogalmaik voltak Istenről, de nem ismerték meg őt.

Isten megismerése nem misztikus dolog, mint sokan hiszik, és ahogy az aszkéták próbálták, de az úgy soha nem sikerülhet. Az Isten megismerése nem más, mint az ő jóságának a megismerése. Minél jobban ismerem az Istent, annál mélyebben ismerem az ő jóságát. Erre csak a szív képes, az ész nem. Aki tenni akar azért, hogy megismerje, az ellenkező irányba indul el, mert feltételezi, hogy ő bármire is képes. A világ *nemtelenjei, csonkabonkái*, bolondjai ismerik meg az Istent, nem az okosok, akik az eszükkel keresik. Isten az *alázatos szívűeknek* mutatja meg magát, akik feladnak mindent, és nem gondolnak magukról semmit. A világ a maga bölcsessége által nem ismeri meg az Istent, ahogy Pál mondja, *a világ bolondjait választotta ki magának az Isten, hogy megszegyenítse a bölcségeket; és a világ erő-*

lenjeit választotta ki, hogy megszegyenítse az erőseket, a világ nemtelenjeit és megvetetteit választotta ki magának az Isten, és a semmiket, hogy a valamiket megsemmisítse.

Isten megismerése ott kezdődik, hogy elismerem, semmi vagyok. Utána Isten ismerteti meg magát az emberrel. Pál mondja, hogy az Ige által, az ő beszéde által. Az Ige nem evilágból való, hanem Isten szájából származik, természetfölötti erővel és tartalommal. Az Ige rendelkezik azzal a képességgel, hogy megismertesse az Istent. Nem a fejben való tudás által, hanem a szívben megnyitja a hit csatornáját, és hitből hitbe megy az Isten megismerése, Isten hitéből az ember hitébe. Isten szívéből az ember szívébe. És egyszer csak érzed, látod, megismered őt. Pál apostolnak, a világ legnagyobb filozófusának a korinthusbeliekhez írt levele az isteni ismeretelmélet. Ebben minden le van írva. Amikor megértettem, mindig ezért imádkoztam, mindig Isten jelenlétét és megismerését akartam.

Milyen messze van az Isten? Most elmesélem, amit ígértem. Egyszer nagy bajba kerültem. Magamnak köszönhettem. Nagyon megijedtem, nagyon megbántam, és nagyon kerestem az Urat. Elkezdtem böjtölni, és dolgozni azon a könyvemem, amely az egyházzal és a világról szól. Imádkoztam a bajom miatt is, de egyre kevesebbszer. Ahogy az Igével elkezdtem foglalkozni, összetört szívvel, böjtöltem, kerestem az igazságot, olvastam a Bibliát, írtam belőle a könyvet, kutattam. Egyre inkább kitisztult a gondolkodásom, a lényem, és Isten elkezdett tanítani. Így értettem meg, amit Jézus Péternek is mondott, hogy *nem test és vér* jelentette ki, hanem *„az én mennyei Atyám”*. Olyan dolgokat értettem meg, amiket soha nem tanultam. Három hete böjtöltem, nem éreztem éhséget, elkezdtem futni, hatalmas távokat futottam le, és szinte le kellett néha állítanom magamban a belülről jövő tanítást, mert megállás nélkül jöttek a szellemi kijelentések, a szellemi kövek, amelyekből felépülünk szellemi házzá. Döbbenetes élmény, a legcsodálatosabb ideje az életemnek. Gyönyörűség volt a jelenlét, a tanítás, az isteni bölcsesség, a felismerések. Semmi nem volt, ami ne az Igéből lett volna. Továbbra sem tudtam, melyik parkolót válasszam, mert nem ilyeneket mondott belülről a szívem, rendszerint a rosszra tippeltem. Nem értem azokat, akiknek Isten olyanokat mond, hogy mit fözzenek, és nem maguk döntenek el. Nekem csak az Igét magyarázta, és fordította le a világ eseményeire. Akkor megkérdeztem a felesé-

A nándorfehérvári diadal a magyar-török háborúk egyik jelentős eseménye, amelynek során 1456. július 4. és 21. között a keresztények (magyarok és szerbek) Hunyadi János és sógora, Szilágyi Mihály várkapitány vezetésével hősiességgel védtek meg Nándorfehérvárt (a mai Belgrádot) II. Mehmed török szultán több mint tízszeres túlerővel rendelkező, ostromló seregével szemben.

gemet: „Helgácska, tudod, milyen messze van Isten? El sem tudod képzelni, beleborzongok, szinte megijedek, mennyire közel van. Itt van. Tapintható a közelsége, a jelenléte, ahogy körülvesz, ahogy átölel. Tényleg belül van, de kívül is. Melletted. Nyújtsd ki a kezéd, érintsd meg.” És mondtam neki, hogy ez így van akkor is, amikor lekötik a figyelmünket az események, a munka, amikor lazítunk, pihenünk, kienge-dünk. Csak akkor nem érzékeljük így, mert az érzékszerveink a látható anyagi világot hozzák előtérbe.

Véget ért a szabadságom, nem tudtam ezt tovább folytatni, mert a napi tennivalók elsodortak, elvitték a figyelmemet. A könyvemem félbehagytam, nem akarom úgy írni, amikor nem ugyanebben az állapotban és közelségben vagyok. Várom, mikor tudom újra átadni magam. Emlékszem, szinte erővel kellett leállítanom, hogy ne jöjjön tovább a tanítás, mert nem tudom lejegyezni, nem tudok rá odafigyelni, várjuk meg, amíg csak ezzel tudok foglalkozni. A napi feladatok, kötelességek, a megélhetés miatt halasztódik, de tudom, hogy Isten nem türelmetlen, hanem vár.

A bajom megoldódott, ahogy nem is reméltem. Nor-

málisán az nem is lehetett volna, mint ami lett. Amíg nem tudom magam teljesen átadni, azt teszem, hogy a szívemet odaadom, és érzem, ha most nem is látom annyira, hogy Isten itt van közel, tudom. Karnyújtásnyira van, néz, lát, szeret, átölel, ság, tanít, vigyáz, és motivál, felindít, felbuzdít. Bennem van. Néha súly, teher, ami elől menekül az ember, mert gyenge testben van, *isa pur es chomou voy-muk*, nehezen bírjuk a jelenlétét, de szívünk minden szeretetével kívánjuk a vele való közösséget, a szeretetét, a jóságát, a megértését, a bölcsességét. Erőtlen vagyok. Ott van, a szívben van, nincs távol. Csak néha közelebb jutunk mi, néha távolabb az érzékszerveink miatt, ami a látható világhoz és a porhoz tapad. A vágy, a sóvárgás bennünk marad. És ő azt akarja, hogy minél jobban közeledjünk hozzá, és akkor ő is közeledik hozzánk. Nem a távolból, hanem innen, mellőlünk, belőlünk, elhúzóva a fizikai valóság, a látható anyagi világ függönyét a szívünk elől. És úgy közel bújik, ahogy egy szerető drága apa az édes gyermekéhez. Jó lenne örökre így maradni.

Bartus László

Hogy fogadjuk a halált (*Hitépítő irodalom*)

Bármennyit is beszélünk arról, hogy Isten beleavatkozik a történelembe, ez nem segít a fájdalom legyőzésében, ha egy szeretett ember haláláról van szó. A halálnak fullánkja van, de a jó hír, hogy hála Jézusnak, ezt a fullánkot el lehet távolítani. A halállal szemben a győzelmet hirdethetjük.

A semmi mélységei

Søren Kierkegaard egyszer arra utalt, hogy a nyugati társadalom teljes aktivizmusa alapján véve csupán céltalan próbálkozás arra, hogy a tudatukból saját halandóságukat kitöröljék. Ezt írta: „Mind olyanok vagyunk, mint a lapos, sima kavicsok, melyekkel kacsázni szoktak a tóban. A víz felületén táncolunk, míg a lendület, ami bennünket mozgat, alábbhagy. Akkor lesüllyedünk a semmi mérhetetlen mélységébe!” Ha ez a gondolat deprimáló, mit kezdenének ezzel: „Szilveszter este tűzijátékot gyújtunk, hogy ne kelljen hallanunk a sírjainkon nőző fű végzetes zajának növekedését.” Vagy: „Felcseréltük a homokórát egy óralappal és mutatókkal ellátott órával, mert ez azt az illúziókat táplálja, hogy az idő mindig halad. A homokóra viszont állandóan arra emlékeztet, hogy mindegyikünk ideje elfolyik.”

Még nem vagyunk egészen otthon.

Hallottam egyszer egy történetet egy misszionáriusról, aki sokévi Kínában eltöltött szolgálat után megérkezett a southamptoni kikötőbe. A hajón vele utazott Anglia egyik vezető politikusa. A politikust a parton fűvószenekear és embertő meg várta, akik körülfogták, ünnepelték amint a szárazföldre lépett, és előttük lassan elvonult. Ezzel szemben a hajóról leszálló misszionáriusnak meg kellett állapítania, hogy senki nem jelent meg a köszöntésére. Nyilván nem érte el az érkezéséről szóló üzenete a megfelelő embereket. Több órán keresztül üldögélt a kofferein, de egy lélek sem jött. Felsőhajtott és végül hangosan mondta: „Istenem! Nem vártam fűvószenekeart, de nem küldhettél volna legalább valakit, hogy hazaérkezésemkor köszöntson?” A misszionárius akkor ezt a hangot hallotta: „De hiszen te még egyáltalán nem vagy otthon!”

GONDOLKODJUNK!

Hölgyeim és uraim!

Isten és a holokauszt, ez a címe a mondandómnak. Mielőtt azonban belekezdenék, engedjék meg, hogy egyvalakiről külön is megemlékezzem. Auschwitz egyik nagy kérdése, hogy mihez kezdjen vele a művészet. Lehet-e mézet készíteni a Vénusz légycsapójából? Akadt-e már vajon olyan csodálatos méhecske, melynek sikerült virágport gyűjtenie e húsevő, rovarmészítő növényekről? Márpedig Kertész Imre ilyen csodálatos méhecske volt. Benne és a könyveiben éppen ez az egyedülálló: a világ kérlelhetetlen tisztánlátása egyfelől, másfelől a méz, az élet mindennél erőteljesebb igenlése és öröme.

Csakazértis.

Aki zsenge 15 évesen szabadult föl 1945-ben, ma már az is 86 esztendő. Hamarosan magunkra maradunk tehát, nem tudunk majd a túlélőkhöz fordulni segítségért, mert nem lesznek már közöttünk a túlélők. Kivéve Köves Gyurit a *Sorstalanság*ból. Amíg lesz, ki magyarul olvas, ő továbbra is itt él majd velünk.

Köszönet és hála ezért Kertész Imrének, *zécher livráchá*, legyen az ő emléke áldott!

Tisztelt egybegyűltek!

Olykor nem röstellek így imádkozni: „Magadra is vigyázz, Uram, hisz nélküled nekünk befellegzett.” Sokak szerint perze ezen rég túl vagyunk, a Jóisten nem vigyázott magára eléggé, elaludt a volánánál, s ha előbb nem, a 19. század végére már egészen biztosan kimúlt. Ha mégis maradt valaki, bárki, aki a 21. századra sem veszítette el a hitét, annak a holokauszttal is farkasszemet kell tudnia nézni. Hallottuk, halljuk mindenhol: a személyes, gondviselő Isten eszméje a kétezer fős gázkamrák Európájában egyszer s mindenkorra vállalhatatlanná lett. A *Saul fia* közönségtalálkozóin is gyakran nekem szegeztek, a látottak után ugyan mit keres a kipa a fejemen. A következő történettel szoktam erre válaszolni.

Joszi, a szappanfőző, biztosan megvolt rá a maga oka, egy szép nap azzal rontott be a rabbihoz, hogy hosszú évek tőprengése után arra a végkövetkeztetésre jutott, Isten vagy nincs, vagy erőtlenség, vagy ami a legrosszabb, van is, mindenható is, csak épp nem érdeklik őt. Teljesen mindegy különben, dühöngött Joszi, a szappanfőző, hogy nincs, erőtlenség, vagy csak nem érdeklik őt, a lényeg, hogy ez a valaki, akit mi Istennek nevezünk, egyszerűen nem éri meg a fáradságot. Nem éri meg, hisz notóriusan hátat fordít a bajba jutott, gürcölő jámboroknak, míg a sok becstelen gazember él, mint Marci Hevesen. Gyere, mutatok neked valamit, sétált ki Joszival az

utcára a rabbi, ahol az eső utáni sárban épp gyerekek birkóztak. Mielőtt elfelejtem, szólt a rabbi mintegy mellékesen, a szappan, amit főzöl, sajnos nem vált be. Hogyhogy nem vált be? Nem működik, tárta szét karjait a rabbi. Olyan nincs. De bizony, most mostunk, s nézd, egy perc alatt piszkos lett az összes gyerek ruhája. A szappan működik, de természetesen csak akkor, amikor épp használják, fakadt ki önézetesen Joszi. Amikor nem használják, akkor már nem működik. Amikor nem használják, akkor már nem működik, he? Na, látod, mosolygott a rabbi, pontosan így van ez a Jóistennel is.

Hol volt az Örökkévaló Auschwitzban? – hangzik föl a vád, hol szívszorító hitelességgel, hol hamisan, kamuból, kibúvó gyanánt. Hol volt ő? Ő, aki azt véste a kőtáblára, Ne ölj, aki megtiltotta az emberáldozatot, megtiltotta a bosszút, aki *Mózes harmadik könyvében* megparancsolja, *véahávtá löréáchá kámochá, szeresd felebarátodat, mint tenmagadat*, ő, aki mindig kiáll, úgy a Tórában, mint a prófétái által, a szegény, a jövevény, az árva és az özvegy jogaiért, ő, aki még azt is külön parancsba adja, *2Mózes23*, hogy ha nyergén teherrel látod az ellenséged, ismétlem, az ellenséged szamarát, kötelességed segíteni neki lemálházni azt.

Hol volt ő Auschwitzban? Megmondom. Egy pricc alá mászott be harminckilósan, tífusztól égő, beesett szemekkel, mikor a menekülő nácik sztahanovistái pisztollyal rohanták végig a barakkokat, hogy aki még él, azt mind lepuffantsák. De ott volt a magyar zsidókkal és cigányokkal is, akik bár utoljára érkeztek, mégis ők szenvedték tán a legtöbbet, hisz a háború vége felé az SS már spórolt a Zyklon B-vel, sokszor feleannyit szórtak csupán be a nyílásokon, így a magyar áldozatok agóniája kétszer olyan hosszú ideig tartott, mint a korábbi évek elgázostottjaié.

Nem, nem mentem föl a Jóistent. Nem tudom, s nem is szabad őt fölmenteni. Tetemre kell hívjuk az Urat, hisz Auschwitz két tekintetben is végérvényesen módosította normáinkat. Egyrészt láthatóvá tette, mire vagyunk mi, emberek képesek egymással, mennyire és mennyien el tudunk aljasodni, másrészt az is fájdalmasan egyértelművé vált, mi az, ami még „belefér” a Mennyei Atyának anélkül, hogy közbeavatkozná. Elmozdult, örökre megváltozott az önmagunkról, de a Jóistenről alkotott képünk is. A soá az a történelemben, ami a tudományban a relativitáselmélet. Senki nem érti, de mindenkire vonatkozik.

Tetemre kell hívjuk az Urat. Én is újra és újra belefújok a játékvezetői sípba, azonnal meg is adom mindig a tizenegyet, ám a kelleténél már hosszabban kotorászom a zse-

„Megvizsgálni, meggondolni, számíthatni, mérlegelni: szükséges műveletek – bizonyára azok. De aztán el kell határozunk magunkat, s cselekednünk kell, anélkül hogy sokat törődjünk, honnan fúj a szél, és milyen felhők vonulnak.”

bemben, és végül valamiért mégsem mutatom föl soha Istennek a piros lapot. Pedig nem először szabálytalankodik nagyon durván. Nem, nem mentem fel őt. Azt mondom csupán, hogy ez nem olyan egyszerű. Azt mondom, a szappan igenis működik, de természetesen csak akkor, amikor épp használják. Amikor nem használják, akkor már nem működik. Ócska propaganda, szemenszedett hazugság tehát, hogy Isten megmérettetett, és könnyűnek találtatott. Épp fordítva áll a dolog: Istent nehéznek találjuk, ezért el sem jut szegény a megmérettetésig.

Él-e akkor hát a holokauszt után az Örökkévaló, vagy valóban kádist kell mondjunk már őutána is? Erre a kérdésre szintén csak egy történettel tudok válaszolni.

Mojsi, e forrófejű kamasz, szörnyen elunta szülei lelkesült áradását egy bizonyos barlanglakó remetéről. Úgy vélte, épp itt az ideje már, hogy valaki végre lerántsa már a leplet e

híres-hírhedt bölcsről. Gonosz tervet forralt. Kivett a fészekből egy pelyhes verébfiókát, s hátratett kézzel odaállt a barlang elé. Mikor kijött a remete, azt kérdezte tőle: Mi van a kezében, öreg? Kismadár, felelte az. Na jó, de él-e vagy sem, kérdezte Mojsi idegesen, készen arra, hogy ha kell, markában egy pillantás alatt halálra szorítsa a fiókát. Él-e vagy sem, türelmetlenkedett. Az tőled függ, fiam, válaszolta a mester.

Drága barátaim!

Az ember szabad. Sok minden nem rajtunk múlik, de a legfontosabb igen.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

Röhrig Géza*

* Elhangzott az Élet Menetén, 2016. április 17-én.

Hálásan köszönjük Röhrig Gézának, hogy közlését engedélyezte lapunkban.

ÉLET ÉS ÉTEL

A következő örményországi recept segítségével, finom, könnyű, húsító nyári vacsorát készíthetünk.

Vacsora közben pedig lehet örmény zenét hallgatni:

<https://www.youtube.com/watch?v=DREOr-UbrJc>

Örmény zöldbabos, kuszkuszos saláta

Hozzávalók 6 adaghoz:

- 1 csésze durvára darált kuszkusz
- 1 és ½ csésze csirke- vagy levestzöldség-alaplé
- 4 csésze friss, párolt zöldbab
- 1 közepes hagyma, apróra vágva
- 4 paradicsom, hámozva és feldarabolva
- 1 evőkanál friss bazsalikom, apróra vágva
- 1 evőkanál mentalevél, apróra vágva
- ½ csésze petrezselyemlevél, apróra vágva
- ½ grillezett piros kaliforniai paprika, feldarabolva
- 1 kanál balsamecet
- ½ csésze extra szűz olívaolaj
- 1 evőkanál citromlé
- só és bors ízlés szerint:

1. Forrald fel az alaplé egy edényben, és add hozzá a kuszkuszt. Keverd meg, fedd le, vedd le a tűzről. Hagyd állni ½ órát, amíg a kuszkusz teljesen felszívja az alaplé. Hagyd kihűlni.
 2. Párold a zöldbabot párolóedényben vagy mikrohullámúban, de NE FŐZD TÚL, maradjon roppanós.
 3. Egy serpenyőben evőkanálnyi olajban párold üvegesre a hagymát. Add hozzá a paradicsomot, majd az edényt vedd le a tűzről. Hagyd kihűlni.
 4. Amikor kihűltek, keverd össze az összes hozzávalót, locsold meg balsamecettel. Ízlés szerint sózd, borsozd.
 5. Hűtve tálald.
- Jó étvágyat és vidám együttlétet hozzá!

Forrás: (thegutsgourmet.net)

EGYPERCES ÁHÍTATOK

Egyperces áhítat
minden napra

Július 1. péntek

„... az Úr a mi Istenünk, egy Úr! Szeressed azért az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes erődből.” (5Mózes 6,4-5)

Ebben a hónapban nagy merészséggel a megfogalmazhatatlanságról és kimondhatatlanságról, az egyetlen igaz Istentől, Teremtőnkől és Megváltónkról akarunk gondolkodni. A felidézett bibliai mondat a *Sómá Jiszroel (Halljad Izrael)* hitvallásként ismert. Azt jelentjük ki itt, hogy az az Istenünk, aki fölött, vagy aki mellett nincsenek értékelhető istenszerű valóságok. A népek és az emberek szívesen istenítenek embert, állatot, tárgyat, hogy valakire a dolgozóként való felelősséget átruházhassák. Isten azonban csak egy van. Ő az egyetlen, csak Ő *van*, mi pedig és a teremtett világ tőle származunk és függünk. Mivel belőle vagyunk és önmagát adta, hogy mi is lehessünk, vajon méltó-e kapcsolatunkhoz kevesebb, minthogy teljes szívből, lélekből és erőből viszonszeretjük őt.

Július 2. szombat

„Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.” (János 1,14)

János evangéliumának bevezető gondolataiban különös filozófia-teológiai eszme-futtatás tárul elénk. A szerző úgy beszél a testben megjelent Jézusról, mint az isteni kinyilatkoztatás megtestesüléséről. Élő valósággá formálódó szavak! Mi az, amit Isten önmagáról tudomásunkra akar hozni? Mindez szemlélhető és elemezhető a Jézus-történetben, az evangéliumokban. A *köztünk lakozott* kifejezés arra mutat, hogy a felfoghatatlan, Szentséges hétköznapi tapasztalatá lehet. Ő olyan itt a földön, mint mi magunk. Így a hozzávaló kötődésünk sokkal természetesebb.

Július 3. vasárnap

„Ha vízen kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődsz meg, a láng nem éget meg téged.” (Ézsaiás 43,2)

Isten valósága megfoghatatlan. Vannak azonban sehová

máshová nem köthető tapasztalataink, melyekkel kapcsolatban a fizikai vagy *biológiai bizonyítékok* keresése lehetséges, de egyben nevetséges is. A *veled vagyok* kijelentés azt üzeni, hogy vannak életünknek rettenetes mélységei, oltahatatlan tüzei, de mindezek nem értelmetlenek, és Teremtőnk soha nem hagy magunkra. Nem cselekszik helyettünk, de bátorító jelenléte megfogható.

Július 4. hétfő

„Ti azért így imádkozzatok: Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a te neved.” (Máté 6,9)

Istennak nincs neve, mely körülhatárolhatná az ő egyetlen valóságát, ugyanakkor mégis bizalommal megszólítható. A gyermek számára közömbös, hogy mások kinek vagy minek nevezik apját. Ő pontosan tudja, hogy kiről és kihez beszél. Hangsúly van azon is, hogy nem egyvalaki, hanem mindannyiunk Atyja a megszólított. A *mi Atyánk*. Ebből következik, hogy akár szabadok, akár elnyomottak, akár birtokon belüliek, akár menekültek, akár nők, akár férfiak volnánk, mindannyian egyformán az ő gyermekeiként egymás testvérei vagyunk.

Július 5. kedd

„... legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai, aki felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra... Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Máté 5,45.48)

Isten tökéletessége számunkra elérhetetlen. Egy dologban azonban mégis kötelező az ő magasságaiba emelkednünk. Ez pedig a másik személy iránti elfogulatlan jóakarati területe. Isten nem torol meg személyes sérelmeket, általános szolgáltatásai vonatkozásában sem. Ha süt a nap, a gyilkosra is süt, ha az eső áldása áztatja a földet, a csaló, gyöngéktől a földet erőszakkal elvevő ember növényei is zöldellnek. Nem lehetünk hát személyválogatók. Erkölcsei kötelezettségeink nemcsak a gyámoltalan üldözött menekültekkel, hanem még ellenségeinkkel szemben is kötnek bennünket. Csak ilyen magatartással vagyunk *mennyei Atyánknak fiai*.

„Csak a különbözőképpen gondolkodók és cselekvők kölcsönös türelme és engedékenysége, az előlegezett bizalom szellemében ragadhatjuk meg a kivételes, biztató lehetőséget, csak így biztosíthatjuk a békés átmenetet egy európai, korszerű, szabad és demokratikus társadalomba.”

Július 6. szerda

„Azután így nevezte el Ábrahám azt a helyet: Az Úr gondoskodik. Ma ezt mondják: Az Úr hegyén a gondviselés.” (1Mózes 22,14)

Ábrahám istentapasztalata az átlagember számára alig felfogható. Úgy értette, a Mindenható azt várja tőle, hogy várva várt fiát, Izsákot tegye az égő áldozati oltárra, és ajánlja föl neki. Az ősatya elmegy a végső pontig, ahol az isteni-angyali közbeavatkozás egy kos képében csereáldozatot kínál fel. Mert Isten az, aki megválthat minket a haláltól. Az ő báránya a mi megmenekülésünk eszköze. Ezt értjük az Ő *gondoskodása* alatt.

Július 7. csütörtök

„Ezt mondja a magasztos, a felséges, aki örök hajlékában lakik, szent az ő neve: Magasságban és szentségben lakom, de a megtörttel és alázatos lelküvel is. Felüdítem az alázatosok lelkét, felüdítem a megtörték szívét.” (Ézsaiás 57,15)

Vajon hol lakik Isten? Ha keressük őt, hol található? Az örök hajléka, a magasság és szentség megközelíthetetlen számunkra. De mégis találkozhatunk vele ott, ahol otthonosan mozog, és mindig elérhető. Ez pedig a megtörték és alázatos lelkűek társasága. Ha neki megfelel ez a közösség, mi miért viszolyognánk közelségüktől?

Július 8. péntek

„Hova menjek leked elöl? Orcád elöl hova fussak? Ha a mennybe szállnék, ott vagy, ha a holtak hazájában feküdnék le, te ott is jelen vagy.” (Zsoltárok 139,7-8)

Talán azt akarja a zsoltárfő érzékeltetni, hogy a Mindenható elől soha nem tudnánk elrejtőzni. Ami a mi számunkra menny vagy holtak hazája, előle az sem elrejtett, de jelenléte azt is mutatja, hogy az említett helyeken is ő az úr. A halálnak önmagában nincs hatalma. A menny sem lehet elutasító. Ezért nem menekülünk öelőle, hanem bizalommal tekintünk a megközelítendő vagy elkerülhetetlen valóságok felé, hisz ott is vele fogunk találkozni.

Július 9. szombat

„Ekkor megszólalt az Úr a viharban, és ezt mondta Jóbnak: ... Én kérdezlek, te meg oktass engem! Hol voltál, amikor a földnek alapot vetettem?” (Jób 38,1.3-4)

A szenvedés sok mindenre megtanít. Alázatra is. Ez a hozzáállás ugyanis életünk vidám és elégedett napjaiban nem olyan érdekes és fontos a számunkra. A viharban megszólaló és a föld alapjait firtató Isten arra tanít bennünket, hogy a végső erők jelenlétéből következtessünk az alkotó értelmére és jóindulatára. Aki az alapokat megvetette és uralkodik a vihar felett, az kézben tartja sorsunkat is.

Július 10. vasárnap

„És zúgolódní kezdett Izráel fiainak egész közössége Mózes és Áron ellen a pusztában. Mert azt mondták nekik Izráel fiai: Bárcsak meghaltunk volna az Úr kezétől Egyiptomban, amikor a hűs fazekak mellett ültünk, és jóllakásig ehattünk kenyeret! Hát azért hoztatok ki bennünket ebbe a pusztába, hogy ezt az egész gyülekezetet éhhalálra juttassátok?” (2Mózes 16,2-3)

Kicsinyes látásmód a felnőtt szabad embert érő próbatételek idején, hogy valóságosabb az az Isten, aki viszonylagos anyagi jólétet biztosít a korlátozott szabadság állapotában. Isten öntudatos gyermeke nem mondhat le alapvető jogairól a kényelmetlenség tapasztalatai alkalmával. *Egyiptom* viszonylagos háborítatlanságával sem lehet soha alternatívája a szabadságnak.

Július 11. hétfő

„Három óra tájban Jézus hangosan felkiáltott: Éli, éli, lámá sabaktáni, azaz: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” (Máté 27,46)

Egy tapasztalat Urunk kegyelméből mindig hiányozni fog az életünkből: milyen is az, amikor Isten valakit elhagy. Aki Jézushoz hasonlóan, vagy olykor talán nála nagyobb mértékben is szenved fizikailag, nem azt éli át, hogy Isten elhagyta, akkor sem, ha nem kínál számára egerutat. Az elhagyás az más. Az a kárhozat. Az a poklokra való alaszállítás. Valaki mindezt helyettünk élte át. Áldassék ezért az ő neve!

Július 12. kedd

„A jóra törekedjete, ne a rosszra, akkor életben maradtok, és veletek lesz az Úr, a Seregek Istene...” (Ámós 5,14)

A próféta megtérésre hívja népét, mert azt látja, hogy az emberek visszaélnék a hatalmukkal, bántják az igazat és a szegényt, és elnyomják őket a törvény előtt. Az igazság visszaállítását és az isteni normákhoz való visszatérést (megtérést) prédikálja Ámós. Isten ugyanis nem tetteink ellenére biztosítja számunkra a kegyelmet és az életet. A megtérésnek el kell hoznia az élet megváltozását mindenképpen!

Július 13. szerda

„Beviszed, és elülteted őket örökségednek hegyén, melyet lakóhelyednek készítetél, Uram, a szent helyen, Uram, mit kezded tett szilárddá.” (2Mózes 15,17)

Még csak a vándorút elején járunk, még előttünk megannyi próba és nehézség, de magasztaljuk az Urat teljes szívvel a népet vezető Mózesel együtt, aki tudja, hogy az akadályok nem kedvünk torlaszai vagy alkalmatlanságunk, gyengeségünk és képtelenségünk bizonyítékai. Azért adja őket az Úr, hogy megerősítsen a majdani feladatra. Mert be fog vinni az ígért földjére!

Július 14. csütörtök

„Vigyázzatok azért, mert nem tudjátok, mely órában jő el a ti Uratok.” (Máté 24,42)

Néha azt gondoljuk, hogy a világvége egyre emelkedő feszültségek csúcspontján következik be. Jézus most búcsúbeszédeiben arra tanít, hogy sokan egyáltalán nem vesznek észre semmit majd. A bölcs, hívő ember minden napnak azzal indul neki, és minden este azzal tér nyugovóra, hogy talán ez lesz, vagy ez volt utolsó földi ideje. Nem szorong, mert a cél nem a minél hosszabb testi itt-tartózkodás, hanem az élet teljességének a megtapasztalása, ami akkor is lehetséges, ha ég és föld elmúlnának. Uram várlak, ha ma jössz, akkor is!

Július 15. péntek

„Amikor aztán meghallották az Úristen hangját, amint szelős alkonyatkor sétált a kertben, az ember és a felesége elrejtőzött az Úristen elől a kert fáinak között.” (1Mózes 3,8)

Lehetséges, hogy ma már elképzelhetetlen, milyen is az, amikor az Úristen maga szólal meg, hisz nekünk próféták által, igéjén keresztül, vagy a megtestesült kijelentésben teszi magát hallhatóvá. A tiszta, közvetlen hang rejtőzködésre kényszeríti az elbukott embert. Be nagy kár, hogy rejtőzködés helyett nem a bűnbánat és az újrakezdés gyermeki vágyával futottak őseink Örökkévaló Atyánk karjaiba!

Július 16. szombat

„Azután ezt mondták: Gyertek, építsünk magunknak várost és tornyot, amelynek teteje az égig érjen; és szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész föld színén!” (1Mózes 11,4)

Istennek az volt az akarata, hogy az emberek széledjenek el a földön. Nem azért akarta ezt az Úr, mert így, megosztva őket könnyebben kezelhetőek lettek volna. Hanem mert ez volt eredeti teremtő szándéka is: az ember vegye birtokba a világmindenségnek ezt az apró pontját, és a kicsiségben tükrözze a végtelent, a megfoghatatlant. Az ember név így naggyá lehetett volna, mert nem az a valaki, aki magának nevet szerez, akinek a neve esetleg szitokszó vagy az átok jelképe. Hogyan is képzelhetnénk, hogy e földön, a Teremtővel szemben válhatnánk valakivé!

Július 17. vasárnap

„Sokan mondják majd nekem azon a napon: Uram, Uram, nem a te nevedben prófétáltunk-e, nem a te nevedben üztünk-e ördögöket, és nem a te nevedben tettünk-e sok csodat? És akkor kijelentem nekik: Sohasem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők!” (Máté 7,22-23)

A jézusi tanításnak csak az egyik fele áll itt előttünk, de a bibliaolvasó ember tudja, miért nem elég az *Uram, Uram*

megszólítás, és az ő nevében való csodatételekre történő utalás. A legemelkedettebb kegyesség is semmi, ha irgalmatlanok vagyunk, ha nem érinti meg szívünket a szükségben lévők kiszolgáltatottsága és nyomorúsága. Vigyázz, az ismeretség lehet egyoldalú is! A gonosztevők nem tartoznak az ő társaságához!

Július 18. hétfő

„Meddig tart ez, Uram? Végképp megfeledeztél rólam? Meddig rejteld el orcádat előlem?” (Zsoltárok 13,2)

Dávid rövid fohásza a cselekvő, a mindennapokat formáló ember imája. Aki valami jóra törekszik, azt valahogyan azonnal megtalálják alattomos és aljas emberek, és megkérdőjelezi tisztességét, sőt, ha lehet, el is akarják taposni. Ez alól a király sem volt kivétel. Kérdése költői. Tudja, hogy Isten végül mindent jóra visz. Talán már körvonala-zódik is fülében, lelkében az a dal, mely arról szól, hogy „az Úr... jót tett velem”. (Zsoltárok 13,6) De ő is csak ember, akinek elege van a hitvány gazemberek gáncsokodásaiból. Még szerencse, hogy ellenfelei méltatlan acsarkodásai nem akadályozzák meg őt az Istentől kapott feladatok rendíthetetlen elvégzésében.

Július 19. kedd

„Ne beszélj elhamarkodottan, ne hirtelenkedd el az Isten előtt kimondott szavadat, mert Isten a mennyben van, te pedig a földön, ezért kevés beszédű légy!” (Prédikátor 5,1)

Beszélni jó. Beszélni kell, mert Isten erre adta a hangok kibocsátásának képességét. Aki hallgat, az befelé fordul, s talán egy idő múlva meg is zavarodik. De ismert a másik véglet is. Emberek, akik felelőtlenül nyilatkoznak ki dolgokat, és nem jut eszükbe, hogy Isten komolyan veszi az elhangzottakat. Az Úr akkor szólal meg, amikor valamit ténylegesen véghez akar vinni. „... Ő szólt és meglett...” (Zsoltárok 33,9) Micsoda katasztrófa lenne abból, ha kijelentéseink, kívánságaink és egyéb átgondolatlan szavaink valóra is válnának! Ezért légy megfontolt!

Július 20. szerda

„Mindenki aszerint vigyen ajándékot, amilyen áldást kapott Istenedtől, az Úrtól, aki adja azt neked.” (5Mózes 16,17)

Sikeresek vagyunk valamiben, és ez hasznos is hoz nekünk. Szükséges megvallanunk azonban, hogy ennek az áldásnak mi csak eszközei vagyunk, mert mindenünk, amink van, azt az Úrtól kaptuk: tehetséget, lehetőséget, szerencsét és egyebet. Az ajándék mindig az értéket kell, hogy tükrözze. Különben megsértenénk a megajándékozottat. A másik megajándékozása is Istennek szerzett öröm. Adj hát abból, amit felülről kaptál, jó szívvel, hálás szívvel.

Július 21. csütörtök

„Mert ha én, az Úr szólok, akkor az az ige, amelyet kimondok, késelem nélkül valóra is válik.” (Ezékiel 12,25a)

Az Úr nevében szóló önjelölt prófétáknak arra is volt megfelelő szövegük, ha nem következett volna be eredeti kijelentésük. Igen, ha Isten valamit akar és üzen, az úgy és akkor következik be, amikor ő meghirdette. Fontos, hogy ne vegyük hiába száunkra Isten nevét, ne fenyegetőzzünk az ellenszegülő irányába, ne beszéljünk végső döntéseiről, mert nem erre hívott el bennünket az Úr. Nem a kárhoztatás, hanem a megtartatás üzenetét hozzuk.

Július 22. péntek

„Csak a te intelmeidben gyönyörködöm, azok az én tanácsadóim.” (Zsoltárok 119,24)

Ez a hosszú-hosszú, huszonzét szakaszból álló zsoltár Isten szavának kivételes erejéről akar meggyőzni. A névtelen szerző nem azt ígéri meg csupán, hogy engedelmeskedni fog a felismert isteni akaratnak, hanem gyönyörködik az Úr igéjének megtapasztalt szépségében. Ugye vannak olyan pillanatok az életünkben, amikor nem a parancs és kötelesség felől, hanem az igazság és a szavak szépsége irányából közelítünk az Úr szavához?

Július 23. szombat

„Isten dicsősége az, hogy a dolgokat elrejtje. A királyok dicsősége az, hogy a dolgokat kikutatják.” (Példabeszédek 25,2)

Míntha egy bújócska vagy találós kérdés játék szereplői volnánk. Szeretünk játszani. Élmeny kitalálni, megfejteni a rejtett titkot. A bölcsességirodalom tapasztalt szerzője egyenesen Isten dicsőségét látja a más dolgok rejtekébe bezárt titokzatos isteni igazság előbukkanásában. A lusta elme legyint, vagy fantáziál, királyi dicsőség viszont a dolgoknak végére járni.

Július 24. vasárnap

„Így szólt hozzám az Úr igéje: Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek, és mielőtt a világra jöttél, megszenteltelek, népek prófétájává tettelek. ... Ne félj tőlük, mert én veled leszek, és megmentelek! – így szólt az Úr.” (Jeremiás 1,4-5.8)

Időről időre foglalkoztat bennünket, hogy miért is vagyunk ezen a világon. Van-e ennek az életnek valamiféle értelme. Megrendítő felismerés, hogy az Úr már fogantatásunk előtt számolt velünk. Nagy tervei voltak. Vajon mennyi valósult meg ebből? Mi bukott meg kishitűségünkön, kényelemszeretetünkön vagy dacos ellenállásunkon? Lehet persze az is, hogy a gyávaság akadályozott meg abban minket, hogy az igazság oszlopaivá váljunk. A próbákat nem úszhatjuk meg!

Július 25. hétfő

„De a föld tele lesz az Úr dicsőségének ismeretével, ahogyan a tengert víz borítja.” (Habakuk 2,14)

A próféták hirdetik Isten szigorú ítéletét is, de mindig hangoztatnak reménységüknek, hogy egyszer megvalósul akadálytalanul Isten szándéka a földön is, eljön az Ő országa. Beszélünk kell újra és újra arról a reménységünkről, hogy egy napon minden divatot múló ismeretet, alkalmi információt meghaladó módon az Úr dicsőségének ismerete fogja uralni minden ember elméjét.

Július 26. kedd

„És hallottam, hogy minden teremtmény, a mennyben és a földön, a föld alatt és a tengerben, és minden, ami ezekben van, ezt mondta: «A királyi széken ülő és a Báránnyé az áldás és a tisztesség, a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké!»” (Jelenések 5,13)

János látomása a jövőről szól. Bár a jelenben is igaz. De miközben itt a földön háborúk veszélye fenyeget, jogfosztás és jogkorlátozás, elnyomás és irgalmatlanság uralkodik, mégis bizonyos, hogy ez az áldott időszak bekövetkezik. János *hallotta* (így, múlt időben), hogy miként visszhangzik mennyen és földön, föld alatt és a tenger mélyén az összes teremtmény hangján az az áldás és dicsőítés, ami a királyi széken ülőnek és a Báránynak jár.

Július 27. szerda

„Vajon az Isten nem szolgáltat-e igazságot választottainak, akik éjjel-nappal kiáltanak hozzá?” (Lukács 18,7a)

Jézus tanítása áll előttünk. Egy alkalmatlan semmirekellő bíró példáján keresztül igyekszik döntő bizonyítékot adni számunkra az igazságosan cselekvő Istenről. A hamis bíró csak azért intézi el az ügyet, mert zavarja az özvegyasszony állhatatos követelése. Ha embereknél ennyi elég ahhoz, hogy az igazságszolgáltatás kerekéi megmozduljanak, mennyivel inkább cselekszik az igaz Bíró, ha valóságos emberi ügyeink kerülnek elé. Természetesen mindennek megfelelő időre van szüksége, ezért ne türelmetlenkedj! Ügyed jó kezekben van!

Július 28. csütörtök

„...megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek...” (Titusz 2,11a)

Egyesek vitatják, hogy Isten üdvözítő kegyelme bárkié lehet. Nem kérdőjelezzük meg Isten szuverén hatalmát, azt, hogy megfellebbezhetetlenül adhatja kegyelmét bárkinek, vagy ugyanígy megtagadhatja azt akárkitől. Megkerülhetetlen azonban az apostol „minden” meghatározása. Vajon részrehajló lenne a mindenség Ura? Nem az méltó a tökéletes Istenhez, hogy *felhozza napját jókra és gonoszokra egyaránt?* Az ő hiteles képéhez bizony közelebb áll az egy

bárányért is aggódó pásztor képe, mint azé, aki szeszélye szerint szelektál az emberek között. Neked is megjelent Isten üdvözítő kegyelme. Élhetsz vele. Fogadd el magadénak!

Július 29. péntek

„Tudd meg és lásd meg: milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet az Urat, és hogy nem félsz engem.” (Jeremiás 2,19b)

Vannak dolgok, melyek csak a megállapodás szerinti körben, vagy nevezük így: a biztonsági zónán belül működnek. Talán senki nem akadályoz meg bennünket fizikai erővel abban, hogy mégis kockázatot vállaljunk, kísértjük az Istent. A tapasztalatok olykor keservesek. A bölcsesség maradékával rendelkező ember ezért tanul a hibáiból, és máskor vigyáz arra, hogy az Úr közelében maradjon. Miért lennél önmagad ellensége!?

Július 30. szombat

„Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az Úr! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Istennel szemben.” (Mikeás 6,8)

Van, aki azt állítja, hogy azért nem követi az Úr akaratát, mert olyan nehéz megérteni, mit is kíván tőlünk Ő. Pedig

egyáltalán nem ez a helyzet. Az Úr világos és egyértelmű utat jelölt ki. Parancsolatai megismerhetők, és mindenki számára elvben követhetők. A szeretetre való törekvés nem erőnket meghaladó elvárás, és az Istennel szembeni alázat is logikus és elvárható dolog. Kezdd megvalósítani ezt az egyszerű programot!

Július 31. vasárnap

„Boldog az a nemzet, amelynek istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott.” (Zsoltárok 33,12)

Mindenki szeretne a boldog néphez tartozni. De sokan maguk kívánják meghatározni, hogy mi is értendő ez alatt. Boldog nép szerintük az, melynek sportolói mindenki mást legyőznek. Boldog nép az, mely gazdasági, politikai, hatalmi szempontjait bárki kárára érvényesítheti. Boldog nép az, mely terjeszkedve elveheti a gyengébbek birtokait, leckéztetheti a többieket, és rettegetben tarthat másokat. Melynek van nemzeti öntudata. Nemzetállam. De Isten szótárában az említett dolgok üres vagy káros fogalmak. Az ő elgondolásában boldog nép az, mely figyel rá és kész Isten országát a földön képviselni és megvalósítani.

ig

Ha a halál árnyéka rád esik (Hitépítő irodalom)

Hogy a közeledő halál tudata mennyire nyomasztó lehet, az egyszer a pennsylvaniai egyetem diákjaival folytatott vita során vált világossá számomra. Előadásaimon részt vett egy asszony, aki megpróbált új hivatásbeli egzisztenciális alapokat teremteni magának, mivel a férje 25 évi házasság után elhagyta. Mialatt a halálról vitatkoztunk, közel egy óra hosszat hallgatót. De aztán beszélni kezdett: „Fogalmatok sincs arról, mit beszéltek! – mondta a fiatalabb hallgatóknak. – El sem tudjátok képzelni, milyen az, ha a halál árnyéka lassan rátok vetődik. Én annál inkább!” A következő képpel próbálta megvilágítani, mire gondol. „Képzéjétek el, hogy orgonakoncerten vagytok, s mialatt az orgonista játszik, az egyik billentyű beragad. Először fel sem tűnik a monoton zúgás. Csak a szünet rövid pillanataiban hallható. De a koncert folyamán a beragadt billentyű okozta hang egyre erősödik, s végül állandóan hallani lehet mint az egész darabot végigkísérő szólámat. Végül annyira hangos lesz, hogy mindent elnyom, és a hallgatók nem tudják élvezni a zenét. Így van ez a halállal is. Eleinte egyáltalán nem számolunk a realitásával. De mennél idősebb az ember, annál világosabban áll előttünk. Egyre hangosabb és hangosabb lesz, míg eluralja a gondolkodást és elrabolja az ember minden életörömét.”

HONLAPJAINK

Egyház központi: www.metegyhasz.hu

Békásmegyeri gyülekezet: www.megbekelestemplom.hu

Dankó utcai gyülekezet: www.lelkeszi.hu

Kispesti gyülekezet: www.meltosagnapja.hu

Kisvárdai gyülekezet: www.galilea.hu

Nyíregyházi gyülekezet: www.metkapolna.hu

Szegedi gyülekezet: www.metszeged.hu

Oltalom Karitatív Egyesület: www.oltalom.hu

Wesley János Lelkészképző Főiskola: www.wesley.hu

Wesley Stúdió: www.wesleystudio.hu

AJÁNLÓ

FILM

A rejtekhely (The Hiding Place)

színes, amerikai filmdráma, 150 perc, 1975

rendező: James F. Collier

forgatókönyvíró: Allan Sloane, Lawrence Holben

szereplők:

Betsie ten Boom: Julie Harris

Corrie ten Boom: Jeannette Clift

Casper ten Boom, „Papa”: Arthur O’Connell

Willem ten Boom: Robert Riety

Amikor a náci 1940-ben bevonulnak Hollandiába, Corrie és családja úgy döntenek, hogy otthonuk egy részét rejtekhellyel alakítják, hogy üldözött zsidó honfitársaik számára oltalmat nyújtsanak. Bárkit, akinek menekülnie, rejtőzködni kell, szívesen látnak. Ám a náci rájönnek a ten Boom család titkára, és 1944. február 28-án barátaikkal együtt letartóztatják őket. A bujkálókat azonban sosem találják meg...

Corrie apja még azelőtt meghal, hogy a koncentrációs tábor eléré. Corrie és testvére, Betsie Ravensbrückbe kerülnek. Betsie a kevés étel és az embertelen körülmények következtében meghal, de utolsó pillanatáig bátorítja Corrie-t, hogy bízzon Isten szabadításában. Végül, 1944 decemberében – egy hivatali tévedés következtében – Corrie-t szabadon engedik.

Hátralévő életét Corrie annak szenteli, hogy megmutassa, Jézus szeretete nagyobb minden mélységes gödörnél, melyben az emberiség időről időre találja magát.

KÖNYV

Ernest Hemingway: Az öreg halász és a tenger

(The Old Man and the Sea) Fordította: Ottlik Géza

„A halász már öreg volt, kis csónakján egyedül halászott a tengeren, a Golf-áramlat mentén, s immár nyolcvannégy napja, hogy nem fogott semmit. Eleinte, negyven napig egy fiú is vele ment mindig. De aztán, hogy negyven napig nem fogtak semmit, a fiú szülei azt mondták, hogy az öreg most már igazán és végérvényesen salao, ami a legsúlyosabb szó a balszerencsés emberre, úgyhogy a fiú, parancsukra, ettől fogva egy másik hajóval ment halászni, és fogtak is mindjárt az első héten három nagy halat.”

ÉLET ÉS VIDÁMSÁG

A „hol van Isten” komoly kérdésére ebben a rovatban nem kereshetjük, találhatjuk meg a választ. Sírjunk vagy nevesünk az alábbiakon? Az utóbbit ajánlom.

Húsvét napján szülőfalumba látogatva, az istentiszteletre hívó harangszóra a templom felé fordítottuk a kormánykereket. Gyermekkori emlékek hatása alatt, negyven éve várt találkozások izgalmaiban égve próbáltam magamban mentegetni földijeimet, akik csak szállingóztak a Feltámadottat ünnepelni. Az ajtóban álló presbiter már nem volt ilyen hatások alatt, amit abból sejtettem, hogy így korholta az otthonmaradókat: „Aki tíz óráig nem tud locsolkodni, az ássa el magát!”

Karácsonyi gyermekműsort nézve egyik iskolánk aulájában, a mellettem ülő lelkész súgta fülembé az ő egyik ünnepi emlékét. A templomi műsorban a szent történet egyik szereplője lélekben a mondanivalóhoz, subájával viszont az égő gyertyához került közelebb, ami lángra kapva a műsor „fénypontját” jelentette. Kollégám akkor bánkódott, hogy ez elrontotta a műsort – hiszen sokan nevettek vagy sikoltozni kezdtek –, ma már viszont annak örül, hogy akik ott voltak, azok még ma is emlegetik a Szentestét.

A gyülekezetben a lelkész távolléte miatt egyik előljárójára bízta szolgálatát. Ő viszont szokása szerint hívogatta saját, egyháztól elidegenedett fiát, aki mikor megtudta, hogy vendég lesz, hajlandóságot mutatott, de mikor kiderült, hogy ki fog prédikálni, elállt szándékától.

Iklódy László

